

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	238
Land:	Nigeria
Kilde:	Landinfo
Titel:	Temanotat. Nigeria: Movement for the Actualisation of the Sovereign State of Biafra (MASSOB).
Udgivet:	27. januar 2012
Optaget på baggrundsmaterialet:	16. april 2012

Temanotat

Nigeria: Movement for the Actualisation of the Sovereign State of Biafra (MASSOB)

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver.

Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Opplysningene som blir lagt fram i rapportene og temanotatene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos rapporter og temanotater er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som rapportene omhandler.

© Landinfo 2012

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgaten 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

Fax: 23 30 90 00

E-post: mail@landinfo.no

www.landinfo.no

Temanotat **Nigeria: Movement for the Actualisation of the Sovereign State of Biafra (MASSOB)**

SUMMARY

The separatist movement MASSOB gives voice to a widespread discontent among Nigeria's Igbo population. Many Igbos have a subjective feeling of being marginalised – both before, during and after the 1967-1970 civil war in the country, when the southeastern region declared its independence under the name Biafra.

MASSOB was founded in 1999, and contravenes the Nigerian constitution, which forbids political organisations on an ethnic, religious and/or geographic basis. Nigerian authorities curb the organisation's activities considerably at irregular intervals, but there is little consistency in how the police and State Security Service (SSS) treat MASSOB activists on different levels. Large numbers of activists have been detained for shorter or longer periods of time, and people have been killed and wounded when police and SSS have used action against demonstrations and other political activities organised by MASSOB. At the same time there are numerous examples of demonstrations and other activities that have taken place without Nigerian authorities taking any action. MASSOB activities are widely covered by the Nigerian press.

SAMMENDRAG

Separatistbevegelsen MASSOB er talerør for en utbredt misnøye i Nigerias igbo-befolkning. Mange igboer gir uttrykk for at de på etnisk grunnlag opplever seg marginalisert – både før, under og etter borgerkrigen i landet 1967-1970, da den sørøstlige delen av landet løsrev seg under navnet Biafra.

MASSOB ble stiftet i 1999, og bryter med den nigerianske grunnloven, som forbyr politiske organisasjoner på etnisk, religiøs og/eller geografisk grunnlag. Organisasjonens virksomhet blir tidvis slått hardt ned på av nigerianske myndigheter, men det er lite konsistens i hvordan politi og sikkerhetstjeneste forholder seg til MASSOB-aktivister på ulike nivåer. Store antall aktivister har vært fengslet i korte og lengre perioder, og folk er blitt drept og skadd når politi eller sikkerhetstjeneste har aksjonert mot demonstrasjoner og andre politiske markeringer i MASSOB-regi. Samtidig finnes det en rekke eksempler på demonstrasjoner og lignende som har pågått uten innblanding fra nigerianske myndigheter. MASSOBs aktivitet blir dekket i stor detalj i nigeriansk presse.

INNHold

1. Innledning	6
2. MASSOBs bakgrunn	7
2.1 Grunnleggelse.....	8
2.2 Ideologi.....	9
2.2.1 Ikkevoldslinje?.....	10
2.3 Organisasjonsstruktur og lederskap.....	10
2.3.1 Ralph Uwazuruikes lederskap.....	11
2.3.2 Utbryterfraksjoner.....	11
2.4 Merkedager.....	12
2.5 Oppslutning	12
2.6 MASSOBs forhold til andre politiske strømninger i Igboland.....	13
2.7 MASSOBs syn på MASSOB-aktivister som søker tilflukt i utlandet	15
3. Aktiviteter og hendelser knyttet til MASSOB.....	15
3.1.1 2005 (fra arrestasjonen av Ralph Uwazuruike).....	15
3.1.2 2006.....	16
3.1.3 2007.....	17
3.1.4 2008.....	18
3.1.5 2009.....	19
3.1.6 2010.....	20
3.1.7 2011.....	20
3.2 MASSOBs aktiviteter geografisk	21
3.2.1 Aktiviteter i Igboland.....	21
3.2.2 Aktiviteter ellers i Nigeria	22
3.2.3 Aktiviteter utenfor Nigeria.....	22
4. MASSOB og myndighetene i Nigeria	22
4.1 Er MASSOB en ulovlig organisasjon?.....	22
4.2 Nigerianske myndigheters behandling av MASSOB-aktivister	23
4.2.1 MASSOB-medlemmer på lokalnivå uten lederposisjoner	23
4.2.2 MASSOB-medlemmer med lederposisjoner	24
4.2.3 Behandling under arrestasjon og forvaring.....	24
4.2.4 Rettsforfølgelse for landsforræderi	24
4.2.5 Rettsforfølgelse for annen kriminell virksomhet.....	25
4.3 Tap av liv som følge av nigerianske myndigheters aksjoner mot MASSOB	26

4.4	Møter igboer problemer med nigerianske myndigheter fordi de ut fra etnisitet forutsettes å være MASSOB-aktivister eller -sympatisører?.....	26
4.5	Møter familiemedlemmer eller andre med tilknytning til MASSOB-aktivister problemer med nigerianske myndigheter?.....	26
4.6	Er MASSOB et tabu-tema i nigeriansk offentlighet?	26
5.	Virksomhet MASSOB nekter å ha befatning med.....	27
6.	MASSOBs syn på andre etnisk baserte bevegelser og organisasjoner	28
6.1	Har MASSOB koblinger til opprørsgrupper i Niger-deltaet?.....	28
6.2	MASSOB og den ytterliggående islamist-sekten Boko Haram.....	29
7.	Referanser.....	30
8.	Vedlegg: Biafra-valuta.....	41

1. INNLEDNING

Forholdene for tilhengere av den nigerianske separatistorganisasjonen MASSOB (Movement for the Actualisation of the Sovereign State of Biafra) har vært et tema i asylsaker i norsk utlendingsforvaltning gjennom det meste av 2000-tallet. Dette notatet forsøker å strukturere tilgjengelig kildemateriale om organisasjonen.

En stor del av kildematerialet kommer fra nigeriansk pressedekning om MASSOB.¹ Videre har forholdene for MASSOB-tilhengere vært ett av flere temaer Landinfo har tatt opp med lokale kilder på reiser foretatt til Nigeria for å innhente informasjon til bruk i utlendingsforvaltningen.² Faglitteratur om nigerianske forhold er også et viktig kildegrunnlag. Internasjonale menneskerettighetsorganisasjoner som Human Rights Watch og Amnesty International har derimot i liten grad fokusert på forholdene for MASSOB-tilhengere.

Inndelingen av Nigeria i deler og delstater har endret seg opp gjennom årene (se Wikipedia-artikkelen *States of Nigeria*). Når det i notatet og kildematerialet refereres til *sørøst* og *Igboland*, menes som regel de fem delstatene hvor befolkningen overveiende er igboer – Abia, Anambra, Ebonyi, Enugu og Imo. Dette igjen er innlandet av den nigerianske østregionen, som forsøkte å løsrive seg fra resten av

¹ Stoffet er innhentet gjennom et søk på "MASSOB" i nyhetsbasen www.AllAfrica.com. Den samler nyhetssaker publisert i en rekke afrikanske nettaviser, blant dem en rekke større nigerianske aviser som *Daily Champion*, *Daily Independent*, *Daily Trust*, *Leadership*, *ThisDay* og *Vanguard*.

² Slike reiser ble gjennomført i februar 2004, mars 2006 og juni 2009.

Nigeria som en selvstendig stat under navnet Biafra den 31. mai 1967. Østregionen omfattet også dagens delstater Akwa Ibom, Bayelsa, Cross Rivers, Delta og Rivers, ofte omtalt som *sørsør* i nigeriansk sammenheng.³

Navn på nigerianske byer utenom hovedstaden Abuja og Lagos oppgis med delstaten i parentes.⁴

2. MASSOBS BAKGRUNN

MASSOB er uløselig knyttet til den nigerianske etniske gruppen igbo, i og med at organisasjonens hovedmål er selvbestemmelse for igbo-befolkningen. Dette skal realiseres gjennom en egen stat (Biafra), løsrevet fra resten av Nigeria, jf. organisasjonens fulle navn: *Movement for the Actualisation of the Sovereign State of Biafra*.⁵

Igboenes stilling og forhold til andre etniske grupper i Nigeria, koblet opp mot den igbo-dominerte østregionens forsøk på å løsrive seg fra resten av Nigeria i perioden 1967-70, danner bakteppet for at MASSOB oppsto på slutten av 1990-tallet. Etableringen sammenfalt med en generelt dyp misnøye med Nigerias politiske elite.

Det er allmenn enighet om at igboene er den ene av tre store etniske grupper i Nigeria (de to andre er hausa og yoruba), men alle anslag på hvordan befolkningen fordeler seg på ulike etnisiteter er svært omtrentlige. Enhver tallfesting av hvor stor andel en etnisk gruppe utgjør, vil som regel møtes med kritikk fra noen som mener størrelsen på egen gruppe er underrapportert – gjerne bevisst.⁶ Dette gjelder også balansen mellom igboer, hausaer og yorubaer. Igboene utgjør kanskje 20-30 % av Nigerias befolkning på rundt 160 millioner, altså minst 32 millioner mennesker, og kanskje så mange som oppunder 50 millioner.

Abia, Anambra, Ebonyi, Enugu og Imo har en overveiende igbo-befolkning, og dette er igboenes tradisjonelle kjerneområde, ofte omtalt som Igboland. Området er blant de tettest befolkede i Nigeria (og resten av Afrika), og utvandringen derfra begynte før kolonitida. Den tiltok under britenes styre, og har fortsatt fra Nigerias selvstendighet fram til i dag. Som konsekvens av dette finnes det i dag igbo-minoriteter i stort sett alle nigerianske bysamfunn.⁷

³ Av disse utgjør Bayelsa, Delta og Rivers Niger-deltaet.

⁴ Dette gjelder også delstatshovedsteder der hvor hovedstaden og delstaten har samme navn, som Enugu (Enugu).

⁵ Organisasjonens fulle navn brukes relativt sjelden, og det er grunn til å tro at det faktisk finnes en del sympatisører som ikke vet at navnet er en forkortelse, eller ikke vet helt hva den står for. I nigeriansk presse omtales den både som MASSOB og Massob, og tidvis dessuten som Massop (sic), mens det fulle navnet ofte ikke brukes – noe som kan tyde på at folk ikke nødvendigvis forholder seg til annet enn forkortelsen.

⁶ Balansen mellom ulike befolkningsgrupper i Nigeria er kontroversiell, siden religiøs og/eller etnisk gruppetilhørighet er viktigere for svært mange enn den nasjonale identiteten som borger av Nigeria. Under Nigerias siste folketelling i mars 2006 ble spørsmål om etnisk og religiøs bakgrunn utelatt av frykt for politisk uro (Last 2007). Se Achife 2007 for et eksempel på en artikkel som gjengir påstander om at folketellingen i 2006 ble manipulert med hensikt for å rettferdiggjøre mindre offentlige overføringer til delstater med stor igbo-befolkning.

⁷ Igboene later også til å være overrepresentert blant utvandrede nigerianere, og utgjør dermed en enda mer dominerende gruppe i nigerianske diasporasamfunn enn i Nigeria.

Biafras flagg og et frimerke utgitt av Biafra-republikken.

Under dominans av igboer forsøkte østregionen av Nigeria å løsrive seg fra resten av landet den 30. mai 1967 under navnet Biafra. Rest-Nigeria gikk til krig mot utbryter-regionen, og Biafra-krigen førte til stor menneskelig lidelse for befolkningen gjennom krigshandlinger, mangel på medisiner og sult. I tillegg ble situasjonen for store antall igbo-migranter ellers i Nigeria svært vanskelig.⁸ Utbryterrepublikken Biafra tapte krigen i januar 1970, og ble gjeninnlemmet i Nigeria.

Siden krigen har opplevelsen av politisk marginalisering i Nigeria vært sterk blant igboer, og det faktum at ingen nigeriansk president siden Biafrakrigen har vært igbo trekkes jevnlig fram som et eksempel på at igboene ikke har den innflytelsen de fortjener som en av Nigerias tre store etniske grupper – eller, som flere igboer vil hevde, den største.⁹ Forestillingen om igboenes marginalisering følges ofte av betydelig selvkritikk, gjerne begrunnet i at igboene ikke har den solidariteten en finner hos for eksempel hausaer og yorubaer. Mange avisdebattanter begrunner ellers marginaliseringen med at igboene innenfor Nigerias politikersjikt bare er ute etter å mele sin egen kake.

MASSOB fungerer som et talerør for mange igboer som opplever å være marginalisert i dagens Nigeria, og spiller svært ofte på disse følelsene i sin retorikk.¹⁰

2.1 GRUNNLEGGELSE

Det var lenge noe uklart når MASSOB ble grunnlagt, fordi organisasjonen hevdet at kampen for et selvstendig Biafra hadde pågått kontinuerlig siden proklamasjonen i 1967. Nigeriansk presse meldte imidlertid i september 2009 at MASSOBs ledelse planla å markere at organisasjonen hadde tiårsjubileum (Nkwopara 2009b), og ut fra det ble organisasjonen stiftet i 1999.

⁸ Borgerkrigen og forholdene som ledet opp mot den er svært godt skildret i romanen *En halv gul sol* av Chimamanda Ngozi Adichie (Adichie 2007). Den amerikanske historikeren Douglas A. Anthony har gitt en nyansert og grundig beskrivelse av forholdene for igbo-minoriteten i Kano (Kano) nord i Nigeria under og etter borgerkrigen (Anthony 2002).

⁹ Statsviteren og historikeren Axel Harneit-Sievers påpeker at bildet er mer nyansert (se en gjennomgang av hvordan borgerkrigen og perioden etterpå har påvirket igboers identitet i Harneit-Sievers 2006, s. 123-131).

¹⁰ Antropologen Daniel Jordan Smith viser hvordan sympati for MASSOB ofte har basis i en dyp misnøye med korrupsjon og dysfunksjonelle myndigheter (Smith 2007, s. 192-207). Denne misnøyen er på ingen måte unik for igboer i Nigeria, men gir andre utslag for andre grupper i landet.

2.2 IDEOLOGI

Landinfo har ikke funnet noe stiftelsesdokument, noen formålserklæring eller samlet redegjørelse for MASSOBs politiske mål ført i pennen av organisasjonen selv. Det foreligger for eksempel ikke noe slikt dokument på MASSOBs egen nettside (MASSOB u.å.).¹¹ Det følgende er dermed basert på uttalelser fra MASSOB til nigerianske medier, kommentarartikler og lignende.

MASSOBs hovedmål er å arbeide for igboers selvbestemmelse, gjennom at de sørøstlige delstatene av Nigeria igjen løsriver seg fra landet og danner Biafra.¹² MASSOB er opptatt av å markere at organisasjonen viderefører den politiske kampen til igbo-lederne som sto bak den opprinnelige løsrivelsen. I en særstilling her står Chukwuemeka Odumegwu-Ojukwu,¹³ som var offiser i den nigerianske hæren fra 1957 og utover. Odumegwu-Ojukwu var den som proklamerte Biafra som en uavhengig stat den 30. mai 1967, og var landets militærguvernør/president.¹⁴ Det er ikke kjent at Odumegwu-Ojukwu var formelt medlem av MASSOB, men han deltok tidvis sammen med Ralph Uwazuruike på ulike tilstelninger. Han besøkte også Ralph Uwazuruike i fengsel i Owerri i april 2010 (Uneze 2010a).

MASSOBs syn på igboers forhold til den nigerianske staten er sammensatt. I forkant av folketellingen i Nigeria i mars 2006 oppfordret MASSOB igboer til å boikotte folketellingen, siden de ikke var borgere av Nigeria, men av Biafra. I etterkant ser MASSOB-leder Ralph Uwazuruike ut til å anse dette som et feilgrep, siden det kan ha bidratt til en underrapportering av igbo-befolkningen sørøst i Nigeria – noe som igjen kan ha ført til lavere overføringer fra det føderale statsbudsjettet til delstatene i sørøst. I forkant av valgene i Nigeria våren 2011 gikk derfor Uwazuruike ut og oppfordret folk til å registrere seg som velgere og delta i valget, og understreket at dette ikke måtte forstås slik at de "ble nigerianere" av den grunn (Maduabuchi 2011a).

MASSOB stiller seg like fullt svært skeptisk til nigeriansk politisk liv, som de avviser som gjennomkorrupt. Det kommer tydelig fram i et intervju med MASSOB-leder Uwazuruikes kone Ngozi Uwazuruike i *Daily Independent* (Maduabuchi 2010).

MASSOB later til å være lite opptatt av å hegne om igbo-språk og kulturarv.¹⁵ Organisasjonen er dessuten helt tause om det faktum at et nytt Biafra vil være uten naturressurser å snakke om, og ha betydelig knapphet på jordbruksland. Videre har

¹¹ Den såkalte Aba-erklæringen (Uwazuruike 2000), en tale holdt av Ralph Uwazuruike i mai 2000, inneholder lite konkret informasjon om MASSOBs mål utover løsrivelse fra Nigeria.

¹² Dette området omfatter ikke nødvendigvis hele området som løsrev seg i 1967, som inkluderer de oljeproduserende områdene i Niger-deltaet. MASSOBs advokat Festus Keyamo har opplyst til Landinfo at det er opp til de etniske gruppene i Niger-deltaet å beslutte om de ønsker å være en del av Biafra eller ikke (møte i Lagos, mars 2006). MASSOB kommer nå og da med oppfordring til andre etniske grupper i sørsør og sørøst om å slutte seg til Biafra-saken (se for eksempel Babadoko 2005).

¹³ Noen kilder omtaler ham som Emeka Ojukwu (for eksempel Smith 2007). Ojukwu døde etter lang tids sykdom i London 27. november 2011 (se nekrolog i Economist 2011).

¹⁴ Etter at rest-Nigeria vant krigen og utbryterområdene igjen ble inkorporert i Nigeria, gikk Odumegwu-Ojukwu i eksil i Elfenbenskysten, hvor han fikk asyl. Han ble benådet av daværende president Shagari i 1982, og vendte tilbake til Nigeria.

¹⁵ Dette på tross av at det er generell enighet om at igboer i betydelig større grad bruker nigeriansk engelsk som dagligspråk enn hva som er tilfelle innenfor de fleste andre etniske grupper i Nigeria, og at igbo-språket er på vikende front.

Landinfo ikke sett at MASSOB noen gang har tatt stilling til om igboer som i dag er bosatt utenfor Igboland vil bli regnet som biafranske utlendinger i Nigeria, eller ha mulighet til å forbli nigerianere.

2.2.1 Ikkevoldslinje?

MASSOBs leder Ralph Uwazuruike er vanligvis tydelig på at MASSOB har som prinsipp at organisasjonen vil nå målene sine med fredelige midler, og lanserte i januar 2009 en bok med tittelen *Fundamental Principles of Non Violence* (Iwuchukwu 2009).¹⁶

Det finnes imidlertid uttalelser som kan tolkes som brudd på ikkevoldslinjen. Seinhøsten 2008 gikk MASSOB ut og gjentok trusler om at daværende leder av det politiske partiet All Progressive Grand Alliance (APGA), Chief Chekwas Okorie, skulle kles naken, om enn ”uten å påføre ham skade”, fordi han var blitt en kilde til skam for igboer (ThisDay 2008b).¹⁷

I forbindelse med voldshandlinger mot kristne i Bauchi i Nord-Nigeria i februar 2009 gikk Uwazuruike ut i pressen og sa ”ingen har monopol på vold”, noe som ble oppfattet som en trussel om at MASSOB truet med motangrep (Mbawike 2009).

Også i april 2011, da det var opptøyer mellom ulike etniske grupper i etterkant av presidentvalget, kom Uwazuruike med trusler om at hvis igboer ble drept i Nigerias nordlige delstater, ville MASSOB kunne gå til hevnangrep på hausar i sørøst (Nwosu 2011a). Det foreligger ingen meldinger til nå om at truslene er blitt gjort alvor av.

Det forekommer også spekulasjon i nigeriansk presse om at MASSOB skal ha forsøkt å skaffe seg våpen, som i en artikkel trykket i *Vanguard* oktober 2008 hvor det gjengis rykter om at Ralph Uwazuruike skal ha forhandlet om våpen med en kvinne (Amaize & Kalu 2008).

2.3 ORGANISASJONSSTRUKTUR OG LEDERSKAP

MASSOB er organisert med en sentralledelse, og videre et stort antall undergrupper – både på regionalt og lokalt nivå. Hver av undergruppene har sitt styre, lederskap og spesifikke verv. (Dette går tydelig fram av pressedekningen, hvor en rekke ulike personer står fram med ulike verv i MASSOB på forskjellige nivåer.)

2.3.1 Ralph Uwazuruikes lederskap

Det hersker liten tvil om at MASSOB i svært stor grad assosieres med leder og grunnlegger Ralph Uwazuruike.¹⁸ Selv om organisasjonen opererer med et betydelig antall tillitsvalgte på ulike nivåer, er det ingenting som tyder på at Uwazuruike har

¹⁶ Landinfo har ikke klart å få tak i denne boka gjennom internasjonale nettbokhandler som Amazon, Abe Books eller Book Depository. Teksten later heller ikke til å være tilgjengelig på internett (Google-søk på ”Uwazuruike fundamental principles of non violence” gjennomført 22. november 2011).

¹⁷ Konflikten mellom MASSOB og Okorie ser ut til å ha oppstått etter at Okorie kritiserte MASSOB i nigeriansk presse i september samme år (Uzoukwa 2008).

¹⁸ Det forekommer ofte at etternavnet blir stavet annerledes, for eksempel Uwazurike, Uwazulike, osv. (nå og da til og med i samme avisreportasje).

hatt noen reell utfordrer til ledervervet på noe tidspunkt. Eventuell uenighet i Uwazuruikes valg av politisk linje later til å ha ført til avskalling og utbrytergrupper heller enn noen egentlig diskusjon om endret politisk kurs innenfor MASSOBs ledelse (se nedenfor).

Ifølge en avisartikkel ved lanseringen av Uwazuruikes bok *Fundamental Principles of Non Violence* i januar 2009, ble han født i 1958 i Okwe (Imo), og som ung studerte han statsvitenskap og jus i India,¹⁹ før han fullførte jusstudiet sitt i Nigeria og siden ble advokat i 1991. MASSOB-lederen skal dessuten ha opplevd som åtteåring at den yngre søsteren døde i armene hans under Biafra-krigen (Iwuchukwu 2009). Uwazuruikes ektefelle, Lolo Ngozi Uwazuruike, er også en viktig skikkelse innenfor MASSOB, og har ofte uttalt seg på organisasjonens vegne – særlig i periodene da ektemannen satt varetektsfengslet.

2.3.2 Utbryterfraksjoner

Fra tid til annen melder nigerianske aviser om uro internt i MASSOB, og om utbrytere som kritiserer Ralph Uwazuruike, beskylder ham for å utnytte organisasjonen for å berike seg selv, osv. (se for eksempel Ujumadu 2008b; Ujumadu 2008a).

Anklager om kidnapping mot MASSOB-leder Ralph Uwazuruike i januar 2010 (se kapittel 5 nedenfor) førte for eksempel til at en paraplyorganisasjon kalt Pro-Biafran Groups oppfordret folk til å ta avstand fra ham, og heller støtte dem i kampen for Biafra. En talsmann for MASSOB hevdet det dreide seg om personer som hadde forlatt MASSOB, og som ønsket å forstyrre guvernørvalget i delstaten Anambra i MASSOBs navn (Nweze 2010a). I en artikkel i *ThisDay* fra samme periode navnga MASSOBs talsmann en annen utbrytergruppe under navnet Biafra Army (ThisDay 2010).

I en artikkel i *Daily Trust* fra mai 2009 navnga Uwazuruike selv en rekke utbrytergrupper:

He warned splinter groups such as Eastern People's Congress (EPC), Biafra Must Be (Biamus), National Working Committee (NWC), MASSOB International (Mi), and Biafra Mandate Union (BMU), not to hide under the cover of MASSOB to cause trouble. He pointed that some of the splinter groups operating lack focus and ideology. The MASSOB leader urged security operatives in the country to arrest anyone who attempts to use the name of MASSOB to perpetrate evil in the society (Uzoma 2009).

Videre har en organisasjon kalt Biafran United Liberation Council, “an offshoot of MASSOB”, vært knyttet til ren kriminell virksomhet (Isiguzo 2010).

2.4 MERKEDAGER

MASSOB har ved flere anledninger markert de følgende merkedagene:

- 30. mai: Årsdagen for proklameringen av Biafra i 1967, da Sørøst-Nigeria forsøkte å løsrive seg fra resten av Nigeria.

¹⁹ I et avisintervju i desember 2007 uttalte Uwazuruike at han ble inspirert av Mahatma Gandhis strategi med ikkevoldelig motstand under studieoppholdet i India (Uneze 2007).

- 29. september: Igbo Day – opprinnelig en festdag for å feire innhøstingen. Den eldste mannen i lokalsamfunnet spiser årets første jamsrot (en rotfrukt, kalt *yam* på engelsk). Ifølge en avisartikkel ble den moderne feiringen av Igbo Day innført så nylig som 1996 (men altså før MASSOB ble stiftet) og markert av igbo-bevegelsen Ohaneze Ndigbo (Nzomiwu 2008).
- 4. november: Chukwuemeka Odumegwu-Ojukwu²⁰ fødselsdag.

2.5 OPPSLUTNING

Det er svært vanskelig å si hvor stor medlemsmasse organisasjonen har, og i hvilken grad legmedlemmer er aktive. Landinfo mener det er grunn til å tro at aktiviteten innenfor organisasjonen varierer geografisk og i tid, slik den gjør i politiske organisasjoner flest.

Det er delte meninger om hvor stor oppslutning MASSOB faktisk har blant igboer i Nigeria. I møte med Landinfo i 2006 opplyste MASSOBs advokat Festus Keyamo at MASSOB særlig hadde oppslutning på grasrota blant igboer, og hevdet at rundt 80 % av igbobefolkningen støttet organisasjonen. Han kom imidlertid ikke med konkrete opplysninger om medlemstall, men hevdet store antall vanlige igboer betaler en frivillig skatt til MASSOB. (Han benektet imidlertid påstander i nigerianske medier om at folk ble presset til å bidra økonomisk til MASSOB.)

Den amerikanske sosialantropologen Daniel Jordan Smith, som har vært bosatt i sørøst-Nigeria i en årrekke og som har skrevet en rekke forskningsartikler om forhold blant igboer, støtter langt på vei Keyamo i at mange igboer har sympati for MASSOB. Han ser støtten til MASSOB som en måte å kanalisere både misnøye med forhold i Igboland og marginaliseringen mange igboer opplever at de utsettes for i Nigeria (Smith 2007, s. 192-207; se også Duruji 2009).

Det er til dels vanskelig å bruke oppslutningen om MASSOBs politiske markeringer som en indikasjon på støtte i den allmenne befolkningen. For eksempel er det ikke nødvendigvis slik at det å holde seg hjemme under en generalstreik i seg selv kan tolkes som sympati for MASSOBs politiske mål, siden det er godt kjent i Nigeria at det ofte oppstår uroligheter mellom MASSOB-aktivister, politi og sikkerhetstjeneste under slike streiker. Frykt for eget liv og helse kan dermed være en vel så viktig beveggrunn for å ikke gå på jobb eller skole når det er gått ut en oppfordring til generalstreik.

Deltakelsen i rene demonstrasjoner er gjennomgående mer begrenset, og får særlig oppslutning fra menn i tenårene og tjueårene, men MASSOB har sannsynligvis både medlemmer og sympatisører i større antall enn dem som har et høyt aktivitetsnivå innenfor organisasjonen. Siden bruk av symboler som emblemer, jakkemerker, t-skjorter, flagg og lignende kan bety arrestasjon og andre problemer med politi og sikkerhetstjeneste, er det også grunn til å tro at mange sympatisører og medlemmer ikke tar sjansen på å bruke dem offentlig.

²⁰ Odumegwu-Ojukwu proklamerte Biafra som en uavhengig stat 30. mai 1967, og var landets militærguvernør/president. Se også del 2.2 ovenfor.

2.6 MASSOBs FORHOLD TIL ANDRE POLITISKE STRØMNINGER I IGBOLAND

MASSOB er ikke alene om å viderefremme ønsker i igbobefolkningen om sterkere politisk tyngde, eller om å være talerør for opplevelsen av å være marginalisert som mange igboer har – her konkurrerer de med en rekke andre politiske grupper. Dette gjelder både grupper som ønsker å delta i nigeriansk politisk liv, grupper som ønsker større regional autonomi og andre separatister.

Igboer som er aktive i nigeriansk politikk understreker ofte at MASSOBs politiske mål er urealistiske, og at de dessuten vil kunne innebære en reprise på de tragiske konsekvensene av løsrivelsen i 1967. Ett eksempel finner vi i en uttalelse til *Daily Independent* fra den prominente igbo-lederen Ralph Uwechue:

The desperate resort to Biafran secession in 1967, following successive massacres and tearful exodus of Igbos from Northern Nigeria the previous year, and its subsisting residual echo in the emergence of the movement for the Actualization of the Sovereign state of Biafra (MASSOB), are clearly an aberration, not an Igbo hallmark, emanating from a sense of perceived rejection and persecution of a people who have given their all, in spirit and material resources to the concept and construction of a truly united, prosperous Nigerian nation.

By all accounts, Ndigbo deserve and richly so, much better understanding and demonstrable appreciation from their fellow citizens of their spirited and consistent role as nation builders and committed custodians of Nigerian unity (Maduforo 2010).²¹

Samtidig er ikke MASSOBs kritikk isolert til Nigeria som stat eller resten av Nigerias politikere – også politikere av igbo-bakgrunn blir jevnlig kritisert av MASSOB for å være korrupte og kriminelle, og for å ha engasjert seg i politikk ut fra egen grådighet snarere enn for folkets beste (se for eksempel Mbawike 2008, Oko 2009; Ogu 2009). MASSOB forsøker dermed også å presentere seg som et redelig alternativ til igboer som er en del av Nigerias korrupte politikerklasse. Misnøyen med vanstyre og korrupsjon er svært stor i hele landets befolkning, og kritikk av Nigerias politikerstand har bred støtte.

Den nigerianske forfatteren Chimamanda Ngozi Adichie, som selv er igbo, beskriver situasjonen på denne måten i et intervju på sin egen nettside:

There is a new movement called MASSOB, the movement for the actualization of the sovereign state of Biafra, which in the past few years has captured the imagination of many Igbo people. MASSOB is controversial; it is reported to engage in violence and its leaders are routinely arrested and harassed by the government. Still, despite their inchoate objectives, MASSOB's grassroots support continues to grow. I think this is because they give a voice to many issues that have been officially swept aside by the country but which continue to resonate for many Igbo people (Adichie u.å.).

²¹ *Ndigbo* er flertallsform for igbo på igbo, og er et vanlig lånord i nigeriansk engelsk.

MASSOBs syn på deltakelse i nigeriansk politisk liv later til å være uavklart. Organisasjonen gikk ut og støttet guvernørkandidaten Peter Obi i Anambra i 2003.²² Ved årsskiftet 2007/2008 meldte nigeriansk presse at Ralph Uwazuruike og talsmenn for MASSOB var gått ut og benektet rykter om at Uwazuruike hadde planer om å gå inn i partiet People's Progressive Alliance (PPA) eller andre partier (Ekah 2008).

ThisDay meldte i august 2009 at Uwazuruike hadde erklært at MASSOB ville støtte partiet All Progressives Grand Alliance (APGA)²³ og deres kandidat Emeka Etiaba i guvernørvalget i Anambra i 2010 (*ThisDay* 2009b). Nigeriansk presse meldte i juli 2009 at MASSOB-medlemmer forsøkte å gå til angrep på Peter Obi under en begravelse i Enugu, og at enkelte kilder mente Emeka Etiaba hadde oppfordret MASSOB til dette, noe han benektet (*ThisDay* 2009a). Utfallet ble uansett i september til at en MASSOB-leder i Onitsha gikk ut og erklærte at MASSOB ikke har noen interesse av nigeriansk politikk – heller ikke på delstatsnivå, og at Etiaba dermed fikk søke støtte hos andre (Ujumadu 2009b).

ThisDay meldte i oktober 2010 at MASSOBs leder var blant deltakerne under Igbo Political Stakeholders Conference i slutten av september samme år, hvor Igbo Political Forum diskuterte hvordan igboene skulle arbeide mot det langsiktige målet å få en igbo-president i 2015 (Uneze 2010c).

I de tilfellene hvor MASSOB deltar som én av flere politiske organisasjoner i større politiske sammenhenger i Igboland, kan dette i seg selv også være kontroversielt, siden en del igbo-politikere antakelig foretrekker å kunne avfeie MASSOB som villfarne separatister. 4. november 2011 arrangerte MASSOB en markering av fødselsdagen til tidligere Biafra-leder Chukwuemeka Odumegwu-Ojukwu, og i forbindelse med dette rapporterte nigeriansk presse at flere prominente igbo-politikere boikottet markeringen:

*The fact is that the apex Igbo social-cultural organization, Ohaneze Ndigbo and the PDP governors in the South East zone - Abia's Theodore Orji, Ebonyi's Martin Elechi and Enugu's Sullivan Chime, who is also Ojukwu's landlord - all shunned the grand ceremony. It was gathered that those who stayed away from the ceremony really felt more comfortable keeping a distance from MASSOB (Adibe 2011c).*²⁴

MASSOB møtte opp med flere representanter, men disse hadde i forkant fått beskjed av organisasjonens leder om ikke å ta med Biafra-flagg eller annet som kunne framprovosere konflikt med sikkerhetsstyrker (Adibe 2011b). Nyhetsdekningen i etterkant av markeringen nevner ingenting om sammenstøt mellom MASSOB og sikkerhetsstyrker.

²² Ralph Uwazuruike uttalte i august 2009 at forholdet til Peter Obi var blitt preget av fiendskap, og hevdet at Obi aldri ville blitt valgt uten MASSOBs støtte (Maduforo 2009b).

²³ Et politisk parti med forholdsvis liten oppslutning utenfor Igboland. Partiet har per i dag 4 av 361 representanter i Nigerias nasjonalforsamling (en fra Abia, to fra Anambra og en fra Imo), og har representanter i delstatsforsamlingene i Anambra og Imo. I valgene i 2003 og 2007 stilte APGA med Chukwuemeka Odumegwu-Ojukwu som presidentkandidat, under valget i 2011 støttet partiet PDPs kandidat Goodluck Jonathan.

²⁴ Ohaneze Ndigbo (en sammentrekning av *Oha-na-eze ndi igbo*) er en nasjonal interesseorganisasjon for igboer (se Harneit-Sievers 2006, s. 129). Lederen for organisasjonen, Ralph Uwechue, gikk i mars 2009 ut og forsvarte MASSOBs rett til å drive sin virksomhet uten sanksjoner fra myndighetenes side (Odogwu 2009).

2.7 MASSOBs SYN PÅ MASSOB-AKTIVISTER SOM SØKER TILFLUKT I UTLANDET

I Landinfos møte med MASSOBs advokat Festus Keyamo i Lagos i 2006, kom han med følgende uttalelse på vegne av organisasjonens ledelse:

The MASSOB leadership has decided that members should stay in Nigeria and fight for self-determination within the country. No decision has been taken to send MASSOB activists abroad to continue the struggle from outside. Most asylum seekers claiming MASSOB membership are fraudulent and may have no connection to MASSOB. When people contact MASSOB for support and substantiations of their asylum claims (either while still in Nigeria or from abroad), MASSOB turns them down. This is also the case when (potential) asylum seekers offer MASSOB money for such letters of support.

Ved oppfølgende møte med Landinfo i Lagos i 2009, opplyste Keyamo at dette fremdeles var MASSOBs linje.

3. AKTIVITETER OG HENDELSER KNYTTET TIL MASSOB

MASSOB har tidvis hatt stor aktivitet siden organisasjonen ble dannet i 1999. Her følger en gjennomgang av mediedekningen av MASSOBs virksomhet, avgrenset til hendelser fra lederen Ralph Uwazuruike ble arrestert av sikkerhetstjenesten i slutten av oktober 2005 til årsskiftet 2011/2012. Gjennomgangen følges av noen kommentarer til hvordan aktiviteten er spredt geografisk. Landinfo understreker at dette ikke kan anses for å være en fullstendig liste over MASSOBs virksomhet i perioden, eller over all nigeriansk pressedekning av MASSOB-aktiviteter.

3.1.1 2005 (fra arrestasjonen av Ralph Uwazuruike)

25. oktober ble MASSOBs leder Ralph Uwazuruike arrestert av State Security Services (SSS), noe som snart ble rapportert i nigeriansk presse og fulgt av protester fra MASSOB-aktivister rundt i landet (Okoli & Agunwa 2005).

I begynnelsen av november, organiserte MASSOB større protester flere steder i sørøst, samt i Lagos og Benin (Edo). Under disse protestene ble huset til Nigerias første president, Nnamdi Azikiwe, brent. MASSOB benektet at organisasjonens sympatisører kunne ha noe med det å gjøre, siden organisasjonen har stor respekt for alt Azikiwe gjorde for igboer og for å utvikle landet. Det ble meldt om flere hundre arresterte MASSOB-sympatisører (Achife et al. 2005).

7. november ble Uwazuruike tiltalt for høyforræderi (*treason*) sammen med seks andre personer (Oji 2005 Uwazuruike, 6 others).

MASSOB oppfordret til en todagers generalstreik i sørøst 5. og 6. desember i protest mot fengslingen av Ralph Uwazuruike. Særlig i delstatene Imo og Anambra brøt det ut uroligheter under aksjonen, og det ble rapportert at politiet brukte tåregass og skytevåpen for å slå ned på MASSOB-sympatisører som ville påse at oppfordringen til generalstreik ble fulgt opp lokalt. Til sammen tolv personer skal ha blitt drept og mange såret ulike steder i Igboland (Nkwopara 2005a, Isiguzo, Onyekamuo & Okenwa 2005, Ogu & Nweze 2005).

Storbritannias ambassadør til Nigeria fordømte bruken av skytevåpen mot MASSOB-sympatisører overfor delstatsguvernøren i Imo senere i måneden (Nkwopara 2005b).

3.1.2 2006

11. januar arrangerte MASSOB det de kalte en relansering av biafranske pund i Enugu. Ifølge *Daily Champion* kjøpte MASSOB-medlemmer varer for biafranske pund i en sum tilsvarende 500 000 naira (rundt 18 100 kroner) av handelsmenn på lokale markeder, og siterte en handelsmann som hevdet at leverandører i Lagos og nabolandet Benin tok imot biafranske pund som betaling for varer. Det ble ikke meldt om at nigerianske myndigheter grep inn mot arrangementet (Achife 2006).

Under et rettsmøte i midten av januar hevdet Ralph Uwazuruike at årsaken til at han var blitt arrestert var at han hadde nektet å betale fem millioner naira (rundt 181 000 kroner) i såkalte beskyttelsespenger til en tidligere direktør i den statlige sikkerhetstjenesten (Okenwa 2006).

En domstol i Onitsha løslot tolv MASSOB-medlemmer mot kausjon i januar. De tolv sto tiltalt for å ha avholdt møte uten tillatelse og for å ha forstyrret offentlig orden i forbindelse med generalstreiken i sørøst i begynnelsen av desember 2005 (Daily Champion 2006a).²⁵

En domstol i Abuja satte i januar fri sytten påståtte MASSOB-medlemmer fordi politiet og sikkerhetstjenesten i Onitsha og Nnewi (begge i Anambra) hadde arrestert dem uten å ha det formelle i orden (Uzendu 2006).

I slutten av mars avholdt nigerianske myndigheter en folketelling. Balansen mellom ulike befolkningsgrupper i Nigeria er kontroversiell, siden etnisk og/eller religiøs gruppetilhørighet er viktigere for svært mange enn den nasjonale identiteten som borger av Nigeria. Dermed ble spørsmål om etnisk og religiøs bakgrunn utelatt under denne folketellingen, av frykt for politisk uro (Last 2007). Likevel forekom det voldshandlinger sørøst i landet. MASSOB gikk i forkant ut og oppfordret igboer til boikott av folketellingen ut fra argumentet at igboer ikke er borgere av Nigeria, men av Biafra (Uneze 2006; Okoli 2006b). Personell involvert i folketellingen (som ofte hadde igbo-bakgrunn selv) ble angrepet flere steder i sørøst, både med syre og vold (se eksempler i Nkwopara 2006a; Okoli 2006a). MASSOBs oppfordring til boikott bidro til at organisasjonen ble beskyldt for å stå bak disse angrepene. MASSOB benektet å ha noe med voldelige aksjoner å gjøre, basert på organisasjonens ikkevoldslinje (Okoli 2006b). Det er ikke usannsynlig at ytterliggående MASSOB-sympatisører sto bak angrepene, men det later ikke til å ha vært med støtte fra organisasjonens ledelse.

I mai meldte *Daily Champion* at MASSOBs advokat hevdet Ralph Uwazuruike var blitt fraktet naken til retten i Abuja. En representant for påtalemyndigheten uttalte at dette ville bli undersøkt, og at de ansvarlige ville bli straffet hvis påstandene viste seg å stemme (Daily Champion 2006c).

²⁵ Ifølge *Daily Champion* (2006a) skulle saken komme for domstolen i april samme år, men Landinfo har ikke funnet kilder som nevner utfallet i saken.

I midten av juni brøt det ut uroligheter i Onitsha og ellers i delstaten Anambra på grunn av strid om kontroll med lokale bussterminaler (*motorparks*), og uroen varte ut juli. Lokale myndigheter på Local Government Area-nivå i samarbeid med deltatsguvernøren var gått til aksjon for å kaste ut organisasjonen Nigerian Association of Road Transport Owners (NARTO) og andre lignende aktører, og overta administrasjonen av disse bussterminalene. Dette innebar et stort inntektstap for organisasjonene, særlig NARTO, som til da hadde kunnet innkassere avgifter av alle busser, minibusser, drosjer og *okadaer* (motorsykkeldrosjer) som var innom dem.²⁶ Det later til at folk med tilknytning til NARTO da tydde til vold, men hevdet de tilhørte MASSOB og ikke NARTO (Odogwu 2006). MASSOB støttet derimot utkastelsen av NARTO, benektet å stå bak aksjoner og uttalte at "the crusade should not be an excuse to persecute innocent citizens who also happen to be members of the organization". En talsmann for MASSOB hevdet at politiet brukte uroen som påskudd for å ransake hjemmene til MASSOB-tilhengere, og at flere hundre medlemmer av organisasjonen var blitt arrestert, satt i forvaring, torturert, skadet eller drept (Nkwopara 2006b). Politiet i Nnewi (Anambra) hevdet det var MASSOB som sto bak at politistasjonen i byen ble brent ned av rundt tre hundre bevæpnede menn, mens MASSOB mente NARTO sto bak (Abubakar 2006).

3.1.3 2007

I slutten av januar 2007 erklærte politiet i Enugu at de hadde arrestert ni MASSOB-medlemmer mistenkt for å planlegge å sprengte en politistasjon i Nsukka (Enugu). Beskrivelsen av omstendighetene i artikkelen til *ThisDay* er forvirrende, og Landinfo har ikke funnet andre referanser til hendelsen (Ugwoke 2007a).

Tidlig i mars 2007 ble 24 MASSOB-aktivister løslatt av Enugu High Court. Åtte ble frifunnet for høyforræderi, mens de resterende seksten ble satt fri mot kausjon (Ugwoke 2007b).

Daily Champion opplyste i mars 2007 at mer enn 5000 hadde deltatt i en fredelig protest i Lagos i regi av MASSOB for å protestere mot fengslingen av Ralph Uwazuruike (Amadi 2007). Det ble ikke meldt om at nigerianske myndigheter grep inn mot markeringen.

I mai 2007 meldte nigerianske aviser om det var kommet motstridende meldinger fra ulike MASSOB-fraksjoner om det skulle avholdes en sitt-ned-aksjon i sørøst 14. mai. Aksjonen ble delvis gjennomført, selv om MASSOB-ledere med tette bånd til Ralph Uwazuruike hadde gått ut og tatt avstand fra den. Én uttalte til *ThisDay* at "those calling for a sit-at home are disgruntled and selfish agents paid by politicians, whose aim is to destabilize the movement". Det ble videre rapportert at personer som hevdet å representere MASSOB hadde truet med å brenne ned skoler og vansire lærere med syre om ikke skolene holdt stengt den dagen (Olisa 2007).

²⁶ Slik innkassering av avgifter i regi av organisasjoner som NARTO har ofte karakter av ren mafiavirksomhet, siden den eneste fordelen sjåfører og eiere av kjøretøyer som brukes til kollektivtransport har igjen for dette er å unngå vold mot seg selv og skade på kjøretøyene sine fra *area boys*, bøller tilknyttet organisasjonene. BBC-dokumentaren *Law and disorder in Lagos* (Theroux 2010) er en interessant skildring av hvordan denne virksomheten foregår i Nigerias største by Lagos.

Daily Champion meldte i midten av mai 2007 at MASSOB avlyste markeringen av årsdagen for erklæringen av Biafra på grunn av sorg over bortgangen til leder Ralph Uwazuruikes mor den 12. mai (Ogu 2007).

ThisDay rapporterte i juli 2007 at politiet i Imo var på leting etter Leonard Ihejirika, en nær medarbeider til MASSOBs leder Ralph Uwazuruike (*ThisDay* 2007).²⁷

I slutten av oktober 2007 løslot Federal High Court i Abuja MASSOBs leder Ralph Uwazuruike mot kausjon i tre måneder så han kunne delta i sin mors begravelse.²⁸ Kausjonsbeløpet ble innbetalt av to senatorer (sannsynligvis av igbo-bakgrunn, ut fra navnene) og to igboer med *eze*-tittel²⁹ (Ndayebo 2007). *Vanguard* meldte om at enorme folkemengder tok i mot Uwazuruike da han kom til Enugu noen dager etter løslatelsen (*Vanguard* 2007b).

3.1.4 2008

Vanguard meldte i januar 2008 at Ralph Uwazuruike meldte seg for politiet i Owerri (Imo) etter å ha vært løslatt mot kausjon i tre måneder. Politiet lot imidlertid være å varetektsfengsle ham på nytt (Nkwopara 2008).

78 MASSOB-medlemmer ble arrestert i Anambra i månedsskiftet mai-juni 2008 for deltakelse i markeringen av årsdagen for erklæringen av Biafra og stilt for Federal High Court i Enugu, tiltalt for blant annet høyforræderi. Flere av de tiltalte var kledd i klær med MASSOB-emblem på da de stilte i rettssalen (Ugwoke 2008). MASSOB hevdet ifølge *ThisDay* at to medlemmer ble drept i sammenstøt med politiet i Umuahia (Abia), men dette kunne ikke bekreftes av politiet (Ugwu 2008). *Vanguard* meldte i forkant av markeringene at politiet var i høy beredskap i Enugu, og hadde beslaglagt 80 Biafra-flagg som var blitt heist rundt omkring i byen (Edike 2008).

Politiet i delstaten Delta³⁰ advarte i juni 2008 om at å heise Biafra-flagg ville føre til arrestasjon og tiltale, og *Leadership* meldte at femten personer satt arrestert og ville bli stilt for domstoler i delstaten tiltalt for MASSOB-medlemskap (*Leadership* 2008).

MASSOB oppfordret alle igboer sørøst i landet til å holde seg hjemme i arbeidstiden den 28. august 2008 i protest mot at MASSOB-aktivister satt fengslet. Ifølge *Daily Champion* uttalte en regional leder at MASSOB forventet "that even the domestic animals in Igbo land would remain indoors with their owners on Thursday because they too were in bondage. He also urged the people to switch off their mobile telephones, fast and pray during the period of the exercise." (Ogu 2008). *ThisDay* meldte at delstatsmyndighetene i Ebonyi advarte folk mot å delta i aksjonen: "It warned residents against complying with the order, maintaining that anybody that obeys it by either not going to work or closing shops and market stalls would not

²⁷ Landinfo har ikke funnet avisartikler som gir informasjon om han faktisk ble arrestert som følge av denne leteaksjonen.

²⁸ Som nevnt ovenfor døde Uwazuruikes mor i mai, altså nesten et halvår tidligere. Det er ikke uvanlig at begravelser blant igboer først finner sted uker og måneder etter at noen er død, for å sikre at personer med sterke bånd til avdøde kan være til stede (se Smith 2004, s. 572-574).

²⁹ En tradisjonell ledertittel blant igboene.

³⁰ Som nevnt i innledningen, regnes ikke delstaten Delta som en del av igboenes kjerneområde. Delstatshovedstaden Asaba ligger imidlertid rett over grensen fra Onitsha (Anambra), og Asaba og omegn har en stor igbobefolkning.

only loose his/her job, but would have such shops and stalls permanently sealed.” (Isiguzo 2008). *Vanguard* meldte at aksjonen hadde stor oppslutning i Asaba (Delta), men at folk hadde ulike motiver for å holde seg hjemme – noen støttet aksjonen, mens andre var redde for uro i forbindelse med markeringen (Ogwuda 2008). *Daily Champion* opplyste at aksjonen gikk dårlig i Onitsha (Anambra) og delstatene Enugu, Ebonyi og Imo, men at næringsvirksomheten mer eller mindre stoppet opp i Abia (Nweze & Uche-Ukonne 2008).

Høyforræderi-rettsaken mot Ralph Uwazuruike og ti andre MASSOB-aktivister ble utsatt ytterligere av Federal High Court i Abuja i september 2008. Bakgrunnen for utsettelsen var at forsvarsadvokaten til de elleve tiltalte hadde gått til Supreme Court for å få løslatt mot kausjon de tre av de tiltalte som ikke allerede hadde oppnådd det på det tidspunktet (Vanguard 2008). *ThisDay* opplyste samtidig at Uwazuruike fortsatt var løslatt midlertidig etter å ha fått delta i morens bisettelse, mens ytterligere sju tiltalte var blitt løslatt mot kausjon fordi påtalemyndighetene ikke hadde presentert bevis mot dem (Muraina 2008).

Medieoppslag om at Ralph Uwazuruike ble arrestert i september 2008 ble dementert av politiet i Owerri (Imo), som opplyste at han kun var blitt avhørt i forbindelse med et påstått overfall (Daily Trust 2008).

En Igbo Day-markering i regi av organisasjonen Ohaneze Ndigbo i Enugu ble ifølge *ThisDay* avbrutt av MASSOB-aktivister som danset og sang sanger til støtte for Biafra. Det ble ikke meldt om politiaksjoner i den forbindelse (ThisDay 2008a).

3.1.5 2009

Vanguard meldte i januar 2009 at MASSOBs regionale administrator i Lagos ba myndighetene løslate mer enn 300 MASSOB-aktivister, som han hevdet på det tidspunktet satt fengslet i Enugu og Abuja (Ndiribe 2009).

4. mars ble 82 MASSOB-medlemmer løslatt mot kausjon i Anambra. De hadde sittet i varetekt siden de ble arrestert på vei fra Lagos til Anambra i mai 2008 for å markere årsdagen for proklameringen av Biafra.

I mars 2009 meldte dessuten *Daily Independent* at 21 medlemmer av MASSOB ble tiltalt for høyforræderi i Anambra. I artikkelen går det imidlertid fram at tiltalen gjaldt kidnapping av to kinesiske gjestearbeidere. Utover at overskriften oppgir at de 21 var medlemmer av MASSOB, nevnes ikke organisasjonen i artikkelen (Maduforo 2009a).

I juli 2009 deltok MASSOBs leder Ralph Uwazuruike og flere andre MASSOB-medlemmer i begravelsen til en avdød tidligere guvernør i Enugu. Nigeriansk presse meldte at MASSOB-tilhengere forsøkte å gå til angrep på Anambra guvernør Peter Obi under begravelsen (Ujumadu 2009a; del 2.6 ovenfor).

Vanguard meldte at 500 MASSOB-medlemmer deltok på markeringen av Igbo Day i september 2009, uten at sikkerhetsstyrker grep inn (Nkwopara 2009c).

3.1.6 2010

Det var demonstrasjoner mot ny varetektsfengsling av Uwazuruike flere steder i Nigeria i løpet av mars. *Daily Champion* rapporterte om sju arresterte i Umuahia

(Abia) (Oko 2011a). *ThisDay* meldte om 40-50 arresterte i Enugu (Enugu), men siterte også en MASSOB-talsmann som opplyste at det ble arrangert tilsvarende demonstrasjoner i delstatene Abia, Anambra, Akwa Ibom, Bayelsa, Cross River, Delta, Ebonyi, Edo, Enugu, Imo og Rivers, uten å rapportere om aksjoner fra politiets side der (Isiguzo & Ugwu 2010). *Daily Independent* opplyste at demonstrasjoner i Abuja og delstatene Enugu og Lagos gikk av stabelen uten reaksjoner fra nigerianske myndigheter (Nzomiwu 2010), mens *Vanguard* meldte om at en tilsvarende demonstrasjon i Afikpo (Ebonyi) også gikk fredelig for seg, uten politiinnngripen (Agbo 2010).

Daily Champion rapporterte i slutten av mars 2010 at 60 MASSOB-aktivister ble arrestert i Afikpo (Imo) på vei til en rettshøring i i Owerri High Court mot MASSOB-leder Ralph Uwazurike. Uwazurike var selv ikke til stede i retten, og saken ble utsatt til 27. april. (*Vanguard* rapporterte at han i mars satt varetektsfengslet i Abuja, og ikke i Owerri, jf. Akinrefon 2010.) Flere andre tilreisende MASSOB-medlemmer ble hindret i å ta seg til Owerri ved politisperringer (Ogu 2010a).

Da saken kom opp igjen 27. april, skjøt politiet i lufta og brukte tåregass mot menneskemengden som samlet seg utenfor rettssalen. *Daily Independent* opplyste at en eldre mann ble skutt og såret, og at 32 ble arrestert (Nwosu 2010a), mens *Daily Champion* rapporterte om seks personer skutt og 27 arrestert (Ogu 2010b).

68 MASSOB-aktivister ble arrestert i juli 2010 da de var på vei til begravelsen til et viktig MASSOB-medlem utenfor Owerri (Imo). Ifølge *Daily Independent* hadde de heist et MASSOB-flagg da politiet pågrep dem (Nwosu 2010b).

3.1.7 2011

Daily Champion rapporterte i februar at politiet i Onitsha (Anambra) støtte sammen med MASSOB-medlemmer som stilte i store antall for å betale kausjon for andre medlemmer i organisasjonen som satt i forvaring. Fem ble skadet i sammenstøtene, og rundt 200 arrestert. Flere av disse var *okada*-sjåfører³¹ med MASSOB-skyggeluer, eller var i besittelse av MASSOB-medlemskort (Nweze 2011a; Nweze 2011b).

I forbindelse med markeringen av 30. mai (årsdagen for Sørøst-Nigerias forsøk på løsrivelse fra Nigeria i 1967) samlet mange seg i Owerri (Imo). Ifølge en reportasje i *Vanguard* skjøt politiet med skarpt mot menneskemengden da de brøt opp markeringen, og tre ble drept. MASSOBs leder Ralph Uwazurike hevdet at over 500 var blitt arrestert (Nkwopara 2011). *Daily Independent* melder at antallet arresterte var rundt 300, og at i henhold til rettens kjennelse fikk imidlertid 262 av dem anledning til løslatelse mot kausjon (Nwosu 2011b).

Daily Champion rapporterer at politiet også gikk til aksjon rundt den 30. mai i ulike områder av delstaten Abia mot markeringer i regi av MASSOB, og arresterte 35 personer for å ha hengt opp Biafra-flagg, brukt Biafra-penger eller være i besittelse av kvittering for å ha betalt skatt til Biafra (Oko 2011b).

³¹ En *okada* er en motorsykel som brukes som drosje for én eller to passasjerer. De er kalt opp etter et flyselskap som opererte i Nigeria tidlig på 1980-tallet.

27. juli ble en markering i regi av MASSOB i Onitsha (Abia) brutt opp av politiet, og det ble hevdet at flere ble skutt. Dette er imidlertid ikke bekreftet av andre kilder (Vanguard 2011a).

280 MASSOB-medlemmer og sympatisører, inkludert leder Ralph Uwazurike, ble arrestert i delstaten Enugu den 24. august på vei til delstatshovedstaden Enugu for å delta i en prisutdeling, og siktet for landssvik. President Goodluck Jonathan skal ha beordret dem løslatt, men dette skal ha vært formelt vanskelig, siden det var tatt ut siktelse. Alle ble imidlertid løslatt av domstolen den 1. september (Adibe 2011a).

Representanter for MASSOB i delstaten Abia beskyldte i slutten av september nigeriansk politi for å stå bak forsvinningen til 28 medlemmer, men dette ble benektet av lokalt politi, som opplyste at åtte MASSOB-medlemmer satt i varetekt i Afara-fengslet, og to i forvaring hos delstatskriminalpolitiet. Disse ti var ikke blant de 28 som MASSOB hevdet var forsvunnet (Okoli 2011).

Det ble foretatt arrestasjoner av flere enn hundre MASSOB-sympatisører på et møte på en stadion i Abakaliki (Ebonyi) i forbindelse med *Igbo Day* 29. september 2011, men de ble løslatt samme dag (Ofoma 2011).

I begynnelsen av november markerte både MASSOB og andre igbo-grupper fødselsdagen til Chukwuemeka Odumegwu-Ojukwu, som var på sykehus i London (Adibe 2011b). Odumegwu-Ojukwu døde i slutten av november (Vanguard 2011b; Economist 2011). Bare dager etterpå erklærte Ralph Uwazurike at MASSOB hadde til hensikt å gi Odumegwu-Ojukwu "Afrikas beste begravelse", og én ukes sørgehøytidelighet fra den 1. desember (Adibe 2011d). Dagen da sørgehøytideligheten ble innledet stoppet politiet medlemmer av organisasjonen Biafra Zionist Movement i Nnewi (Anambra) idet de demonstrerte mot det de kalte "MASSOBs énnmannsshow" (Ujumadu 2011b). I etterkant av dødsfallet har Ralph Uwazurike tatt imot kondolanser på vegne av familien i Odumegwu-Ojukwus hus i Nnewi, og ifølge London-avisen *The Moment* skal eiendommen være overtatt av MASSOB i samråd med Odumegwu-Ojukwus enke og eldste sønn (Oditta, Chikwendu & Ekara 2011).

3.2 MASSOBs AKTIVITETER GEOGRAFISK

3.2.1 Aktiviteter i Igboland

Som det framgår av gjennomgangen ovenfor, finner MASSOBs ulike aktiviteter primært sted i de igbo-dominerte delstatene i sørøst, og i tilstøtende områder med stor igbobefolkning i nabolandstatene. Her er MASSOB på hjemmebane, og her har organisasjonen de fleste av medlemmene og sympatisørene sine.

3.2.2 Aktiviteter ellers i Nigeria

MASSOB har også aktivitet i igbo-miljøer ellers i Nigeria, særlig i nigerianske storbyer med store grupper igboer. Av pressedekningen går det klart fram at det finnes MASSOB-lokallag i en rekke byer og storbyer utenfor Igboland. Imidlertid later det til å ha vært få markeringer og demonstrasjoner i MASSOB-regi ellers i Nigeria i perioden 2005-2011, og oppfordring til deltakelse i generalstreiker virker i liten grad til å gjelde igboer bosatt utenfor Igboland.

3.2.3 Aktiviteter utenfor Nigeria

En kommentarartikkel i *Vanguard* nevner en MASSOB-gruppe i San Francisco-området i USA (Nwakanma 2006), mens en kommentar i *ThisDay* beskriver en hendelse i London hvor en brite sammen med en lokal MASSOB-gruppe avbrøt et møte hvor representanter for nigerianske myndigheter lanserte en informasjonskampanje (Adeniyi 2006). Ut fra dette er det grunn til å tro at det finnes MASSOB-grupper også blant igboer bosatt utenfor Nigeria.³² Landinfo mener imidlertid det er sannsynlig at disse gjennomgående oppholder seg utenfor Nigeria som arbeidsmigranter eller studenter, ikke minst siden det er MASSOBs uttalte linje at kampen for organisasjonens politiske mål skjer i Nigeria (jf. del 2.7 ovenfor).

4. MASSOB OG MYNDIGHETENE I NIGERIA

4.1 ER MASSOB EN ULOVLIG ORGANISASJON?

MASSOB er ingen ulovlig organisasjon i den forstand at det finnes et spesifikt lovforbud mot gruppa. Imidlertid strider MASSOBs virksomhet med bestemmelser i Nigerias grunnlov, som sier det blant annet er forbudt for politiske partier å representere etniske interesser, å arbeide for at deler av landet løsriver seg og/eller at Nigeria oppløses som føderasjon:

222. No association by whatever name called shall function as a political party, unless -

(a) the names and addresses of its national officers are registered with the Independent National Electoral Commission;

(b) the membership of the association is open to every citizen of Nigeria irrespective of his place of origin, circumstance of birth, sex, religion or ethnic grouping;

(c) a copy of its constitution is registered in the principal office of the Independent National Electoral Commission such form as may be prescribed by the Independent National Electoral Commission;

(d) any alteration in its registered constitution is also registered in the principal office of the Independent National Electoral Commission within thirty days of the making, of such alteration';

(e) the name of the association, its symbol or logo does not contain any ethnic or religious connotation or give the appearance that the activities of the association are confined to a part only of the geographical area of Nigeria; and

³² Det er Landinfos klare inntrykk at igboer utgjør en større andel av Nigerias diaspora ellers i Afrika og i Europa, Nord-Amerika og Asia enn de utgjør i Nigeria. (Det er bare i muslimske land at andre grupper, særlig hausaer og muslimske yorubaer, er større i antall enn igboene.)

(f) the headquarters of the association is situated in the Federal Capital Abuja (Constitution of the Federal Republic of Nigeria 1999).

4.2 NIGERIANSKES MYNDIGHETERS BEHANDLING AV MASSOB-AKTIVISTER

4.2.1 MASSOB-medlemmer på lokalnivå uten lederposisjoner

I den grad MASSOB-medlemmer på lokalnivå uten lederposisjoner møter problemer med nigerianske myndigheter, så går det fram av pressedekningen at det gjelder personer som er aktive og deltar på møter eller i demonstrasjoner. Under slike aktiviteter i regi av MASSOB er det en viss fare for å bli innbrakt av politi eller sikkerhetstjenesten SSS, men som det framgår av pressedekningen ovenfor, så varierer det om myndighetene aksjonerer mot MASSOB-aktiviteter – også når disse er kjent i god tid i forkant.

MASSOBs advokat Festus Keyamo bekreftet overfor Landinfo i 2006 at arrestasjoner av vanlige medlemmer skjer i forbindelse med politiske møter, demonstrasjoner og markeringer. Han kjente ikke til arrestasjoner av medlemmer uten lederposisjoner utenom slike hendelser. Keyamo opplyste at verken sikkerhetstjenesten (SSS) eller ulike politistyrker arbeider proaktivt i særlig grad, og dermed nærmest aldri går til aksjon på bakgrunn av egen overvåkning eller informasjon om møter og aksjoner de har fått av informanter. Han understreket at det å bli undersøkt av politiet mens en har MASSOB-effekter som biafransk valuta eller flagg på seg også kan føre til arrest.³³ Under møte med Landinfo i 2009 opplyste Keyamo at dette bildet ikke var forandret, og ut fra dekningen i nigerianske medier gjennomgått ovenfor, er det liten grunn til å tro det har endret seg i perioden 2009 til i dag.

Basert på tilgjengelig kildemateriale er det svært vanskelig å se noe mønster i hvor lenge arresterte MASSOB-medlemmer blir sittende i varetekt – det kan vare fra en dag eller to til uker og måneder, og i noen tilfeller år. Det later til å være relativt få det blir tatt ut siktelse mot, sett opp mot hvor mange som blir innbrakt av politiet (se også del 4.2.5 nedenfor).

4.2.2 MASSOB-medlemmer med lederposisjoner

Det framgår tydelig av nigeriansk pressedekning at MASSOB-aktivister med lederposisjoner, både på lokalt og regionalt plan og i toppledelsen, tidvis blir innbrakt av politiet og satt i forvaring, også utenom politiske markeringer i MASSOB-regi. Det varierer i hvilken grad de arresterte blir siktet for brudd på straffeloven. Heller ikke med denne gruppen er det noe klart mønster i hvor lenge folk blir sittende i varetekt.

³³ Slike arrestasjoner kan også skje utenom politiske markeringer. I Nigeria er det vanlig at politi og andre uniformerte styrker setter opp veisperringer hvor forbipasserende undersøkes – presumptivt for å slå ned på kriminell virksomhet, terror eller kjøretøyer som er trafikkfarlige. I praksis dreier det seg svært ofte om ren utpressingsvirksomhet, som beskrevet i en rapport av Human Rights Watch (HRW 2010, s. 24-54). Finner politi MASSOB-effekter under slike undersøkelser, vil det kunne innebære problemer for dem det gjelder.

4.2.3 Behandling under arrestasjon og forvaring

Arrestasjoner av MASSOB-aktivister og sympatisører gjøres av ulike nigerianske politistyrker, og av sikkerhetstjenesten SSS. Ifølge MASSOBs advokat Festus Keyamo er det forskjell på hvordan politiet og SSS behandler folk som er tatt i arrest eller forvaring. Han opplyser at de som tas i arrest av politiet under ulike MASSOB-arrangementer som regel blir holdt i forvaring en periode, men at de ikke blir dårlig behandlet. Videre får MASSOBs advokater gjennomgående tilgang til de fengslede. Derimot er forholdene verre når aktivister blir tatt i forvaring eller avhøres av SSS – igjen ifølge Keyamo. SSS behandler folk i forvaring dårlig, og selv når domstolen gir ordre om det, er det ikke gitt at de får tilgang til advokatbistand.

4.2.4 Rettsforfølgelse for landsforræderi

Sammenlignet med det tidvis store antallet arrestasjoner av MASSOB-aktivister på ulike nivåer, så er det faktisk relativt sjelden at det blir tatt ut tiltale. Disse tiltalebeslutningene fokuserer på tilknytning til en ulovlig organisasjon, og/eller landsforræderi. Ifølge MASSOBs advokat Festus Keyamo er det særlig når personer blir pågrepet med MASSOB-effekter av ulike slag (biafransk valuta, flagg, osv.)³⁴ at tiltalen lyder på landsforræderi. Det er særlig straffelovens § 41c som kommer til anvendelse:

41. Any person who forms an intention to effect any of the following purposes, that is to say-

[...]

(c) to levy war against Nigeria in order by force or constraint to compel the President to change his measures or counsels, or in order to put any force or constraint upon, or in order to intimidate or overawe any House of the National Assembly or any other Legislature or legislative authority; or [...] (Criminal Code Act 1990).

Bestemmelsene i den nigerianske straffeloven som omhandler landsforræderi er samlet i lovens kapittel 6 (jf. Criminal Code Act 1990). Loven refererer til personer som ”går til krig mot Nigeria” (*levy war against Nigeria*), og ifølge MASSOB-advokat Festus Keyamo, må en person ha tydd til vold for å kunne dømmes for brudd på dette lovverket. I møter med Landinfo har han forklart at denne betingelsen gjør at tiltalene til nå har falt fra hverandre når domstoler tar dem til behandling, siden verken politiet eller SSS er i stand til å føre bevis for at MASSOBs ledelse eller aktivister har planlagt eller oppfordret til voldelige aksjoner mot nigerianske myndigheter for å oppnå sine mål.³⁵ Keyamo mente å se et mønster hvor nigeriansk

³⁴ Ifølge en kommentarartikkel i *ThisDay* i 2005 var Biafra-flagget så vanlig rundt omkring i sørøst på det tidspunktet at politiet ofte ikke ser ut til å legge merke til dem eller gripe inn (Ekwowusi 2005). Militæruniformer av typen som ble brukt av Biafra-soldater under krigen kan vitne om MASSOB-tilknytning, som den Ralph Uwazuruike og flere andre stilte i under begravelsen til en avdød tidligere guvernør i Enugu i juli 2009 (Ujumadu 2009a). Andre effekter kan for eksempel være MASSOB-medlemskort, og biafranske pass (*Vanguard* meldte i juni 2009 at Uwazuruike opplyste at MASSOB hadde fått trykket opp biafranske pass i Sør-Afrika i forbindelse med organisasjonens tiårsjubileum, jf. Nkwopara 2009a).

³⁵ I en avisreportasje i *Vanguard* i mai 2008 finner vi en detaljert gjennomgang av påtalemyndighetens argumenter for hvilke handlinger Uwazuruike og ti andre MASSOB-aktivister skal ha stått bak som utgjør landsforræderi. Av en rekke ulike forhold kan bare to defineres som væpnet virksomhet – ”trening av en Biafra-hær” og ”trusler om å ta til våpen mot Nigeria” (Ige 2008).

politi og sikkerhetstjeneste unnlater å trekke saker mot personer med MASSOB-tilknytning for domstolen, fordi de er klar over at det vil føre til at tiltalene blir avvist eller de tiltalte frifunnet. Resultatet er at pågrepne blir sittende i forvaring eller varetekt over kortere eller lengre tid, men at domstolene svært sjelden forholder seg til annet enn formalia rundt varetektsfengsling og lignende.

I en del tilfeller blir arresterte MASSOB-aktivister løslatt mot kausjon i påvente av en eventuell rettssak. MASSOBs leder Ralph Uwazurike ble fengslet i 2005, og siktet for landssvik (se del 3.1.1 ovenfor). I oktober 2007 ble han løslatt mot kausjon i tre måneder for å kunne være til stede i begravelsen av sin mor.³⁶ Da de tre månedene var over, og han meldte seg for politiet i Owerri (Imo), fikk han imidlertid beskjed om at de ikke hadde ordre om å fengsle ham igjen. *Daily Independent* opplyser at siden da har han vært fri (Maduabuchi 2011a).

4.2.5 Rettsforfølgelse for annen kriminell virksomhet

Nigerianske aviser bringer med ujevne mellomrom meldinger om at personer med MASSOB-tilknytning er blitt innbrakt for kriminell virksomhet. I de aller fleste tilfeller benekter MASSOB for at denne kriminaliteten har noe med organisasjonens politiske virksomhet å gjøre, selv om personene kan ha eller har hatt en tilknytning til eller sympati for MASSOB (se del 5.1 nedenfor).

I noen tilfeller blir imidlertid personer med klar tilknytning til MASSOB også etterforsket og tidvis tiltalt for kriminell virksomhet som ikke nødvendigvis er direkte knyttet til MASSOBs politiske mål.

Ett eksempel på dette er da MASSOB-leder Uwazurike ble arrestert og varetektsfengslet i januar 2010, siktet for å ha kidnappet en mann ved navn Pascal Okorie. Uwazurike satt i varetekt i Owerri (Imo) fram til mai 2010, da han ble løslatt mot kausjon (Uneze 2010b). I oktober 2010 skrev *Daily Champion* om samme sak, og opplyste at Uwazurike ikke bare var anklaget for å ha kidnappet en person, som de refererte til som et tidligere MASSOB-medlem, men at han også skulle ha torturert ham (Nweze 2010b).³⁷ Landinfo kjenner ikke til om saken har fått et endelig rettslig utfall.

4.3 TAP AV LIV SOM FØLGE AV NIGERIANSKES MYNDIGHETERS AKSJONER MOT MASSOB

I mars 2006 publiserte MASSOB en pressemelding hvor de hevdet at politiet i hemmelighet hadde drept sytten av organisasjonens ledere. Dette ble tilbakevist av en talsmann for politiet (Daily Champion 2006b).

Ved ulike anledninger våren og sommeren 2008 presenterte MASSOB en rapport hvor det ble hevdet at drøyt 2000 MASSOB-medlemmer var blitt drept av

³⁶ Begravelsesseremonier i vestafrikanske land er svært omfattende, også blant igboer. Se Smith (2004) for en fascinerende beskrivelse av hvor viktige begravelsesseremonier er sosialt i det sørøstlige Nigeria.

³⁷ Ifølge MASSOB skal Pascal Okorie ha underslått 1,8 millioner naira (knappt 63 000 kroner) fra organisasjonen ment til opplysningsformål. MASSOB hevder Okorie tok dem for å bruke dem til å hindre guvernørvalget i delstaten Anambra under navnet Biafra Army (ThisDay 2010). Politiet opplyste ifølge *Daily Champion* at Uwazurike skal ha sperret Okorie inne etter at han erklærte på Radio Biafra at MASSOB hadde til hensikt å hindre guvernørvalget i Anambra. Videre opplyste politiet at Okorie i avhør hadde opplyst at det ikke var krevd løsepenger, og at familien hadde fått besøke ham (Oko 2010). Ifølge Daily Trust hadde Okorie nektet å overføre penger innsamlet i USA, hvor han tidligere var lokal leder for MASSOB (Uzoma 2010).

nigerianske myndigheter i perioden 1999-2008. Ifølge *ThisDay* inneholder rapporten opplysninger om navn, adresser og dødstidspunkt for alle de oppgitt drepte (Onyekamuo 2008).

Landinfo har ikke vært i stand til å finne disse dokumentene ved søk på internett, heller ikke på MASSOBs egen nettside (MASSOB u.å.). Det har derfor ikke vært mulig å gå grundigere inn i disse opplysningene og se om det dreier seg om påståtte forsvinninger, utenomrettslige henrettelser, dødsfall i forbindelse med aksjoner i regi av politi eller sikkerhetstjeneste mot politiske møter, streiker og demonstrasjoner eller dødsfall under andre omstendigheter.

4.4 MØTER IGBOER PROBLEMER MED NIGERIANSK MYNDIGHETER FORDI DE UT FRA ETNISITET FORUTSETTES Å VÆRE MASSOB-AKTIVISTER ELLER -SYMPATISØRER?

Det er ingenting i det tilgjengelige kildematerialet som tilsier at igboer blir tillagt MASSOB-sympatier eller mistanke om aktivitet på vegne av MASSOB utelukkende utfra sin etniske tilhørighet som igboer. Det er allment kjent i Nigeria at det finnes mange igboer som er dypt skeptiske til MASSOB og organisasjonens politiske mål.

4.5 MØTER FAMILIEMEDLEMMER ELLER ANDRE MED TILKNYTNING TIL MASSOB-AKTIVISTER PROBLEMER MED NIGERIANSK MYNDIGHETER?

Det er svært lite som tyder på at personer som selv ikke har en selvstendig tilknytning til MASSOB blir utsatt for problemer med nigerianske myndigheter. I Landinfos gjennomgang av nigeriansk pressedekning av forhold rundt MASSOB i tidsrommet 2005 til i dag, har vi funnet én avisartikkel med fokus på dette. I denne artikkelen fra *Vanguard* uttaler ektefellen til en MASSOB-aktivist at politi i Imo stadig trakasserer henne for å få vite hvor mannen hennes oppholder seg. Artikkelen inneholder ingen opplysninger utover dem kvinnen selv oppgir, og opplysningene blir ikke verifisert av noen annen kilde (Amaize 2007).³⁸

4.6 ER MASSOB ET TABU-TEMA I NIGERIANSK OFFENTLIGHET?

Det er ingenting som tyder på at forhold knyttet til MASSOB er særskilt sensitive temaer i Nigeria. Ingen nigerianske kilder Landinfo har diskutert MASSOB med har opplyst at det kan føre til problemer for pressefolk eller andre å omtale organisasjonen eller forhold som har med den å gjøre. Vi understreker dessuten at nigeriansk presse skriver mye om MASSOB når det skjer noe rundt organisasjonen, og at de mange nyhetssakene fra nigerianske aviser som er referert i dette notatet kun representerer et lite utvalg av pressedekningen som er tilgjengelig på internett.

5. VIRKSOMHET MASSOB NEKTER Å HA BEFATNING MED

Overskrifter i nigeriansk presse kan gi inntrykk av at MASSOB er involvert i en rekke væpnede sammenstøt med nigerianske sikkerhetsstyrker. Her vil vi påpeke at

³⁸ Ved google-søk gjennomført på kvinnens og ektefellens navn 1. desember 2011 var Landinfo ikke i stand til å finne andre referanser til dem overhodet.

det tidvis går fram av selve artiklene at dette ofte bygger på uttalelser fra politi eller sikkerhetstjeneste, og som ikke bekreftes av andre. MASSOB har ved gjentatte anledninger tatt avstand fra voldsbruk som organisasjonen eller dens sympatisører tilkjennes ansvaret for. Dette har også ført til at organisasjonen har ekskludert medlemmer, som rapportert i en artikkel fra *Daily Independent* om en hendelse hvor MASSOBs ledelse grep inn mot personer som drev utpressing under påskudd av å innkassere ”avgifter” til organisasjonen (Maduforo 2011).

Et annet eksempel fant sted i midten av august 2007. Da meldte nigeriansk presse at 22 personer mistenkt for å være MASSOB-medlemmer døde i sammenstøt med politi fra Anambra og Delta i forbindelse med en aksjon mot kidnappere (Nweze 2007a). MASSOB benektet imidlertid at organisasjonen var involvert i denne aksjonen eller i kriminell virksomhet generelt, siden det strider mot ikkevoldslinjen deres. Talsmannen deres hevdet nigeriansk politi var klar over at kriminelle gir seg ut for å tilhøre MASSOB uten å gjøre det, men ønsket å sverte MASSOBs omdømme ved å kalle de kriminelle MASSOB-medlemmer (Nweze 2007b).

I juni 2009 hevdet den arresterte lederen for en bande kidnappere, Innocent Orji (også kalt ’B’ Stone General), at det var MASSOB og Ralph Uwazuruike som hadde gitt banden startkapitalen de trengte for å drive kidnapping (Ali 2009). Han hevdet videre at kidnappingen av to kinesiske oljearbeidere i 2007 var skjedd på Uwazuruikes ordre om å lage bråk, slik at nigerianske myndigheter ville løslate ham (Omonobi 2009). Spekulasjoner rundt en slik kobling ble benektet av Uwazuruike allerede før Orji ble arrestert (Uzoma 2009 Massob leader denies).³⁹ Uwazuruike uttalte videre til *Daily Champion* i 2010 at MASSOB fordømmer kriminelle som driver kidnapping i Sørøst-Nigeria (Nweze 2010b).

I slutten av august 2011 meldte nigeriansk presse at det hadde vært skyting mellom personer mistenkt for å være medlemmer av MASSOB og politiet i Onitsha (Anambra). MASSOB benektet at de sto bak, igjen begrunnet med organisasjonens ikkevoldslinje. Organisasjonens talsmann understreket at de hadde ekskludert rundt 60 medlemmer tidligere det året fordi de hadde vært involvert i utpressing, væpnede ran og kidnapping (Daily Champion 2011). Til slutt rapporterte *Vanguard* i oktober 2011 at to ekskluderte MASSOB-medlemmer ble drept av nigerianske soldater under en aksjon mot personer som drev pengeutpressing mot handelsfolk på markedet i Onitsha (Ujumadu 2011a).

6. MASSOBS SYN PÅ ANDRE ETNISK BASERTE BEVEGELSER OG ORGANISASJONER

Som en konsekvens av eget ideologisk ståsted og fokus på igboenes rett til selvbestemmelse, har MASSOBs leder Ralph Uwazuruike ved flere anledninger erklært at MASSOB også støtter andre etniske gruppers rett til selvbestemmelse. MASSOB har fått tilsvarende erklæringer om støtte av andre nigerianske

³⁹ I en avisartikkel fra mars 2009 ble Innocent Orji omtalt som ”et ledende medlem” av organisasjonen Biafran National Guard (Odogwu 2009).

organisasjoner som ønsker større autonomi for etniske grupper, som yoruba-bevegelsen O'odua Peoples' Council (OPC) og ulike grupper i Niger-deltaet (se for eksempel Vanguard 2007a).

6.1 HAR MASSOB KOBLINGER TIL OPPRØRSGRUPPER I NIGER-DELTAET?

Den nigerianske statsviteren Kathryn Nwajiaku-Dahou har i en forskningsartikkel (Nwajiaku-Dahou 2009) pekt på en mulig begynnende allianse mellom MASSOB og opprørsgruppa Movement for the Emancipation of the Niger Delta (MEND). Landinfo har imidlertid ikke funnet annet kildemateriale som tilsier at MASSOB-aktivister har sterke koblinger til opprørsgrupper i Niger-deltaet, selv om det helt klart kan finnes politiske krefter både blant igboer og aktivister med annen etnisk bakgrunn i Niger-deltaet som ser fordeler i en politisk allianse. Nigerias moderne historie gir dessuten grunn til å tro at mange i Niger-deltaet kan stille seg ganske skeptiske til MASSOB. De ulike etniske gruppene i Niger-deltaet opplevde overveiende Biafra-løsrivelsen som et distinkt igbo-prosjekt, siden igbo-eliten tok lite hensyn til rettighetene og ønskene til den opprinnelige befolkningen i Niger-deltaet i perioden hvor Biafra var løst fra Nigeria 1967-1970. (Mange med bakgrunn i de etniske gruppene i Niger-deltaet kjempet derfor på nigeriansk side mot Biafra-styrkene under borgerkrigen.) Utbredte skeptiske holdninger til igboer i Niger-deltaet skyldes også erfaringer med igboer som dominerende i offentlig forvaltning, innen undervisningssektoren og i handelsvirksomhet i området, på tross av at de utgjør en minoritet og har status som "innflyttere".⁴⁰

Det er ingenting som tyder på at det er særlig oppslutning om å innlemmes i et eventuelt nytt Biafra i Niger-deltaet. De gruppene i Niger-deltaet som ønsker større tilgang av oljeinntekter til befolkningen som bor i området oppfatter igboer som like utenforstående som andre nigerianere fra ellers i landet. Fra deres synspunkt blir det irrelevant om oljeinntektene går til Abuja eller for eksempel Onitsha eller Enugu – uansett vil det si at de går ut av Deltaet, og at det blir mindre igjen til befolkningen der.

Dette må MASSOB ta med i betraktning, og deres politikk er nå at Niger-deltaet står fritt til å slutte seg til et eventuelt Biafra, men at organisasjonen pr. i dag ikke regner det som et kjerne-igbo-område.

Landinfo er heller ikke kjent med at MASSOB-aktivister skal være involvert i såkalt bunkring – altså tyveri av olje fra rørledninger eller skip i Niger-deltaet. Kilder som skriver om denne virksomheten kobler den gjennomgående til grupper med tilhold og etnisk opprinnelse i selve Niger-deltaet, og ikke igboer. En kan ikke utelukke at enkeltpersoner med igbo-bakgrunn deltar i dette, men igboer bor primært i byene i Niger-deltaet, og ikke i landsbyene ute i selve deltaet hvor bunkringen som regel foregår.

6.2 MASSOB OG DEN YTTERLIGGÅENDE ISLAMIST-SEKTEN BOKO HARAM

MASSOBs leder Ralph Uwazuruike har uttalt til nigeriansk presse at han ser på Boko Harams mål som tilsvarende MASSOBs, i det at befolkningen nord i Nigeria

⁴⁰ Nigerianske delstater har ulikt rettighetsnivå for "innfødte" borgere (*indigenes*) og "innflyttere" (*settlers*), se Crisis Group 2006, s. 11-12.

også har rett til å bestemme hvordan de vil styres. Han har også trukket paralleller til virksomheten til yoruba-organisasjonen OPC og opprørsgruppene i Niger-deltaet (Maduabuchi 2011b). Samtidig har Uwazuruike uttrykt sinne over at føderale nigerianske myndigheter ikke gjør nok for å beskytte kristne i nord mot angrep fra Boko Haram, og truet med voldelige motangrep (Mbawike 2009). Han har også gått ut og oppfordret igboer i nord til å forsvare seg mot slike angrep (Chukwudi 2012).

7. REFERANSER

Skriftlige kilder

- Abubakar, Shehu (2006, 24. juli). Anambra crisis – police station burnt, 5 killed in Nnewi. *Daily Trust*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200607250703.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Achife, Chukwudi (2006, 12. januar). N.5m goods sold at Biafran currency launch. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200601120206.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Achife, Chukwudi (2007, 6. juli). SSS sacks Igbo group. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200707060301.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Achife, C., Ogu, E., Nweze, A., Adekoye, V., Mmuta, C. & Mong, H. (2005, 8. november). Massob grounds s/east, Zik's home burnt. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200511080131.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Adeniyi, Olusegun (2006, 21. november). British citizen leads MASSOB protest in London *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200611210309.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Adibe, Tony (2011a, 10. september). We're used to police harassing and then releasing us – MASSOB. *Daily Trust*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201109120718.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Adibe, Tony (2011b, 1. november). MASSOB members warned against Biafra insignia at Ojukwu's birthday. *Daily Trust*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201111010342.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Adibe, Tony (2011c, 8. november). Politics of Ojukwu's 78 birthday. *Daily Trust*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201111080367.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Adibe, Tony (2011d, 29. november). MASSOB to give Ojukwu 'best burial in Africa'. *Daily Trust*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201111290436.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Adichie, Chimamanda Ngozi (u.å.). *The story behind the book*. New York: Wylie Agency. Tilgjengelig fra <http://halfofayellowsun.com/content.php?page=tsbtb&n=5&f=2> [lastet ned 12. januar 2012]
- Adichie, Chimamanda Ngozi (2007). *En halv gul sol*. Oslo: Gyldendal.
- Agbo, Dennis (2010, 11. mars). Massob protests Uwazurike's detention. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201003110138.html> [lastet ned 12. januar 2012]

- Akinrefon, Dapo (2010, 24. mars). Rights group calls for Uwazurike's release. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201003240895.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ali, Ali M. (2009, 1. juli). Kidnapper fingers MASSOP [sic] leader. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200907010035.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Amadi, Bonny (2007, 30. mars). MASSOB members protest in Lagos. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200703300796.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Amaize, Emma (2007, 12. juni). MASSOB – Woman cries out over alleged harassment. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200706120306.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Amaize, Emma & Kalu, Uduma (2008, 11. oktober). Militants – why we are targeting Rivers state. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200810110008.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Anthony, Douglas A. (2002). *Poison and medicine – Ethnicity, power, and violence in a Nigerian city, 1966 to 1986*. Portsmouth, N.H./Oxford: Heinemann/James Currey.
- Babadoko, Sani (2005, 8. november). Massob members block Onitsha bridge. *Daily Trust*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200511080410.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Chukwudi, Chikwendu (2012, 4. januar). Massob places Igbo on red alert. *The Moment*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201201040430.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Constitution of the Federal Republic of Nigeria (1999). *Constitution of the Federal Republic of Nigeria*. Abuja: Federal Republic of Nigeria. Tilgjengelig via <http://www.unhcr.org/refworld/docid/44e344fa4.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- [Criminal Code Act] (1990). *Criminal Code Act, Chapter 77, Laws of the Federation of Nigeria 1990*. Abuja: Federation of Nigeria. Tilgjengelig via <http://www.nigeria-law.org/Criminal%20Code%20Act-PartI-II.htm#Chapter%206> [lastet ned 12. januar 2012]
- Crisis Group (2006, 25. oktober). *Nigeria's faltering federal experiment*. Dakar/Brussel: Crisis Group. Tilgjengelig fra <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/west-africa/nigeria/Nigerias%20Faltering%20Federal%20Experiment.pdf> [lastet ned 12. januar 2012]
- Daily Champion (2006a, 18. januar). 12 Massob members get bail. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200601180129.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Daily Champion (2006b, 5. mars). Police killed 17 of our leaders – MASSOB. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200603060267.html> [lastet ned 12. januar 2012]

- Daily Champion (2006c, 6. mai). Humiliation: Uwazuruike taken to court naked. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200605080156.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Daily Champion (2011, 31. august). MASSOB, police clash in Onitsha. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201108310721.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Daily Trust (2008, 27. september). Police denies Uwazuruike's arrest. *Daily Trust*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200809290249.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Duruji, Moses Metumara (2009, februar). Social inequity, democratic transition and the Igbo nationalism resurgence in Nigeria. *African Journal of Political Science and International Relations* 3(1), 54-65. Tilgjengelig fra <http://academicjournals.org/ajpsir/PDF/Pdf2009/Feb/Duruji.pdf> [lastet ned 12. januar 2012]
- Economist (2011, 3. desember). Emeka Ojukwu. *Economist*. Tilgjengelig fra <http://www.economist.com/node/21540986> [lastet ned 12. januar 2012]
- Edike, Tony (2008, 21. mai). Biafra anniversary – Police beef up security, recovers 80 flags in Enugu. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200805220139.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ekah, Mary (2008, 4. januar). 'Uwazuruike not a member of any party'. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200801040138.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ekwowusi, Sonnie (2005, 13. desember). Is Massob winning battle? *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200512140561.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Harneit-Sievers, Axel (2006). *Constructions of belonging – Igbo communities & the Nigerian state in the twentieth century*. Woodbridge/Rochester, N.Y.: Boydell & Brewer.
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2010, 17. august). "Everyone's in on the game" – Corruption and human rights abuses by the Nigeria Police Force. New York: HRW. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/nigeria0810webwcover.pdf> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ige, Ise-Oluwa (2008, 16. mai). Court grants fresh bail to Uwazuruike, others. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200805160316.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Isiguzo, Christopher (2008, 28. august). Massob – Ebonyi residents in panic-buying. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200808280621.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Isiguzo, Christopher (2010, 2. april). Kidnapping – army parades notorious kingpin in Enugu. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201004020468.html> [lastet ned 12. januar 2012]

- Isiguzo, Christopher, Onyekamuo, Charles & Okenwa, Lilian (2005, 6. desember). 12 killed in Massob, securitymen clash. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200512070112.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Isiguzo, Christopher & Ugwu, Emmanuel (2010, 11. mars). Police arrest 60 Massob members. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201003110678.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Iwuchukwu, Francis (2009, 12. januar). Uwazuruike on the side of justice. *Daily Independent* (Lagos). Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200901120224.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Last, Alex (2007, 9. januar). Nigeria census reveals no change. *BBC*. Tilgjengelig fra <http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/6246057.stm> [lastet ned 22. september 2011]
- Leadership (2008, 5. juni). Police warn Massob against hoisting Biafran flag. *Leadership*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200806050415.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Maduabuchi, Emma (2010, 28. april). I will take over MASSOB struggle if... – Uwazuruike. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201004290100.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Maduabuchi, Emma (2011a, 1. februar). Uwazuruike – measured steps of MASSOB activist. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201102020320.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Maduabuchi, Emma (2011b, 18. juli). Uwazuruike's recognition of Boko Haram. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201107191155.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Maduforo, Okey (2009a, 7. mars). 21 Massob members charged for treason in Anambra. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200903090859.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Maduforo, Okey (2009b, 8. august). Obi betrayed Massob, says Uwazuruike. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200908100845.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Maduforo, Okey (2010, 10. mai). Nigerians indebted to Ndigbo -Uwechue. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201005110272.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Maduforo, Okey (2011, 29. mai). MASSOB battles fake members in South East. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201105300964.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- MASSOB (u.å.). *Official website – Movement for the Actualisation of the Sovereign State of Biafra*. [s.l.].⁴¹ Tilgjengelig fra <http://massob.org/> [lastet ned 12. januar 2012]

⁴¹ Nettsiden later til å være drevet av MASSOB-sympatisører i USA.

- Mbawike, Nnamdi (2008, 29. mars). Igbo elite are bloody cowards – Uwazuruike. *Leadership*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200803310215.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Mbawike, Nnamdi (2009, 1. mars). Bauchi crisis – Massob threatens reprisal attacks. *Leadership*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200903021312.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Muraina, Funso (2008, 19. september). Court grants bail to Massob members. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200809190157.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ndayebo, Danladi (2007, 26. oktober). Court frees rebel leader. *Leadership*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200710261242.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ndiribe, Okey (2009, 21. januar). Massob calls for release of members. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200901210681.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nkwopara, Chidi (2005a, 11. desember). Massob: Killing to maintain peace. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200512120206.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nkwopara, Chidi (2005b, 17. desember). British envoy deplores use of firearms on Massob members. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200512170020.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nkwopara, Chidi (2006, 28. mars). Census: Suspected Massob members club PDP chief to death, injure others. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200603280421.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nkwopara, Chidi (2006, 31. juli). MASSOB supports Gov Obi on plans to expel miscreants from parks. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200607311780.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nkwopara, Chidi (2008, 23. januar). Massob's Uwazuruike reports back to police after mum's burial. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200801230456.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nkwopara, Chidi (2009a, 1. juli). Massob launches 'Biafran international passport' to celebrate 10th anniversary. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200907010670.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nkwopara, Chidi (2009b, 9. september). Massob to mark 10th anniversary. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200909071177.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nkwopara, Chidi (2009c, 30. september). 500 Massob members grace Igbo Day celebration. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200909300641.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nkwopara, Chidi (2011, 31. mai). Three dead, 500 arrested, 60 cars damaged as police, Massob clash. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201105311231.html> [lastet ned 12. januar 2012]

- Nwajiaku-Dahou, Kathryn (2009). Heroes and villains: Ijaw nationalist narratives of the Nigerian civil war. *Africa Development* XXXIV(1), 47-67. Tilgjengelig fra <http://www.ajol.info/index.php/ad/article/viewFile/57356/45736> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nwakanma, Obi (2006, 26. november). What drives his insistence on the sovereignty of Biafra? *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200611300331.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nweze, Alphonsus (2007a, 16. august). Massob – Death-toll now 22. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200708160754.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nweze, Alphonsus (2007b, 17. august). Massob faults police over Onitsha killings. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200708170373.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nweze, Alphonsus (2010a, 22. januar). Group slams Uwazuruike. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201001251197.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nweze, Alphonsus (2010b, 6. oktober). Uwazuruike absolves Massob of kidnapping. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201010060193.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nweze, Alphonsus (2011a, 9. februar). Five injured as MASSOB, police clash. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201102100362.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nweze, Alphonsus (2011b, 9. februar). Onitsha – Police arrest 200 MASSOB members [sic]. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201102090218.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nweze, Alphonsus & Uche-Ukonne, Jayne (2008, 29. august). Massob's Sit-At-Home Order Flops. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200808290236.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nwosu, Uche (2010a, 27. april). Tension in Owerri as Uwazuruike appears in court. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201004290417.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nwosu, Uche (2010b, 18. juli). MASSOB condemns arrest of members. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201007191285.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nwosu, Uche (2011a, 18. april). Stop killing Ndigbo, MASSOB leader, Uwazuruike, warns. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201104190398.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nwosu, Uche (2011b, 1. juni). Court grants bail to detained Massob activists. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201106020444.html> [lastet ned 12. januar 2012]

- Nzomiwu, Emmanuel (2008, 15. oktober). Dealing with Massob threat in Igbo agenda. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200810150356.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Nzomiwu, Emmanuel (2010, 16. mars). CLO condemns police arrest of Massob members in Abia. *Daily Independent*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201003170648.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Oditta, Maxwell, Chikwendu, Chukwudi & Ekara, Caroline (2011, 10. desember). MASSOB takes over Ojukwu's property. *The Moment*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201112121454.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Odogwu, Odogwu Emeka (2006, 27. juli). Ume-Ezeoke faults Obi's handling of Anambra crises. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200607270596.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Odogwu, Odogwu Emeka (2009, 19. mars). Ohanaeze, Massob hold secret talk. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200903190379.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ofoma, Kenneth (2011, 30. september). Police arrest, release Massob members at Igbo Day. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201109300787.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ogu, Emma (2007, 20. mai). MASSOB cancel Biafran day, mourns leader's mom passage. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200705210993.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ogu, Emma (2008, 26. august). No going back on sit-at-home order –MASOB [sic]. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200808260284.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ogu, Emma (2009, 29. juni). South East governors are not delivering campaign promises – Uwazuruike. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200906290691.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ogu, Emma (2010a, 26. mars). Police, MASSOB clash in Owerri. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201003290980.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ogu, Emma (2010b, 28. april). Six shot, 27 arrested at Uwazuruike's trial. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201004280436.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ogu, Emma & Nweze, Alphonsus (2005, 7. desember). 12 killed over Massob protest. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200512070032.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ogwuda, Austin (2008, 29. august). Traders close shops for Massob in Asaba. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200808290147.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Okenwa, Lillian (2006, 17. januar). Uwazuruike alleges N5m bribe against SSS director. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200601180042.html> [lastet ned 12. januar 2012]

- Oko, Steve (2009, 2. november). Massob flays corrupt leaders. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200911021449.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Oko, Steve (2010, 15. januar). No bail for Uwazuruike yet – police. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201001150574.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Oko, Steve (2011a, 22. mars). Police intercept truck with Indian hemp, parade kidnappers, seven MASSOB members. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201103221238.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Oko, Steve (2011b, 2. juni). Abia police clampdown on Massob members. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201106020724.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Okoli, Anayo (2006a, 8. april). Census enumerators bathed with acid in Osha abandoned by govt in their hours of pain. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200604100131.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Okoli, Anayo (2006b, 10. april). MASSOB denies bathing census officials with acid. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200604100803.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Okoli, Anayo (2011, 28. september). 28 of our members missing in Abia – MASSOB. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201109280031.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Okoli, Anayo & Agunwa, Chika (2005, 27. oktober). MASSOB members protest alleged kidnap of leader. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200510270027.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Olisa, Pete (2007, 15. mai). MASSOB sit-at-home order records partial success. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200705150097.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Omonobi, Kingsley (2009, 30. juni). Police arrest S-East kidnap kingpin. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200906300990.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Onyekamuo, Charles (2008, 13. mai). MASSOB releases list of slain members. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200805130207.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Smith, Daniel Jordan (2004). Burials and belonging in Nigeria: Rural–urban relations and social inequality in a contemporary African ritual. *American Anthropologist* 106(3), 569-579.
- Smith, Daniel Jordan (2007). *A culture of corruption – Everyday deception and popular discontent in Nigeria*. Princeton: Princeton University Press.
- ThisDay (2007, 2. juli). Massob – Police launch manhunt for Uwazuruike’s aide. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200707021408.html> [lastet ned 12. januar 2012]

- ThisDay (2008a, 3. oktober). Ohanaeze and the clamour for true federalism. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200810030290.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- ThisDay (2008b, 7. desember). Rights group warns Massob on Okorie. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200812080063.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- ThisDay (2009a, 9. juli). Etiaba denies instigating MASSOB against Obi. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200907090161.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- ThisDay (2009b, 22. august). Massob to participate in Anambra 2010, supports Apga. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200908240436.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- ThisDay (2010, 15. januar). Uwazurike to face kidnapping charges, says AIG. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201001150603.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ugwoke, Francis (2007a, 20. januar). Terrorism – police arrest 9 MASSOB members. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200701221278.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ugwoke, Francis (2007b, 7. mars). 24 MASSOB members get freedom. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200703080190.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ugwoke, Francis (2008, 4. juni). FG charges 78 Massob members for treason. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200806040683.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ugwu, Emmanuel (2008, 31. mai). Two feared dead as Massob celebrates Biafra. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200806020593.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ujumadu, Vincent (2008a, 12. mai). MASSOB disowns faction, says Uwazurike remains leader. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200805120537.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ujumadu, Vincent (2008b, 5. juni). Uwazurike has betrayed Massob – Macdavies. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200806060780.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ujumadu, Vincent (2009a, 8. juli). Etiaba denies attack on Obi. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200907081059.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ujumadu, Vincent (2009b, 10. september). Massob warns Etiaba. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200909100182.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Ujumadu, Vincent (2011a, 9. oktober). Soldiers kill two ex-Massob members in Onitsha. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201110101258.html> [lastet ned 12. januar 2012]

- Ujumadu, Vincent (2011b, 1. desember). Police disperse mourners, arrest leader. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201112011300.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Uneze, Amby (2006, 10. mars). Massob threatens to disrupt census. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200603120009.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Uneze, Amby (2007, 12. desember). Why I'll not give up the struggle – Uwazuruike. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200712130397.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Uneze, Amby (2010a, 29. april). Ojukwu visits Uwazuruike in Owerri prisons. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201004300527.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Uneze, Amby (2010b, 15. mai). Massob – court grants Uwazuruike bail. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201005171248.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Uneze, Amby (2010c, 5. oktober). Igbo summit – explosive outcome sends warning signal. *ThisDay*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201010050210.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Uwazuruike, Ralph (2000, 22. mai). The Aba declaration. [s.l.]: Kwenu. Tilgjengelig fra http://www.kwenu.com/biafra/massob/aba_declaration.htm [lastet ned 12. januar 2012]
- Uzendu, Malachy (2006, 28. januar). Court declares detention of MASSOB members illegal. *Daily Champion*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200601300171.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Uzoma, Johnkennedy (2009, 5. mai). Detained Massob members regain freedom. *Daily Trust*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200905050164.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Uzoma, Johnkennedy (2010, 14. januar). Police arrest Massob leader. *Daily Trust*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201001140187.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Uzoukwa, Ebere (2008, 23. september). Massob threatens to expose Chekwas Okorie over Ojukwu, Ekwu. *Leadership*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200809230399.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Vanguard (2007a, 11. juni). OPC calls for immediate release of Dokubo, Uwazuruike. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200706111162.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Vanguard (2007b, 5. november). Day Enugu stood still for Uwazuruike. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200711050616.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Vanguard (2008, 19. september). Treason trial – Uwazuruike, others, plea for stay of proceedings. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/200809190345.html> [lastet ned 12. januar 2012]

- Vanguard (2011a, 28. juli). Four shot as Massob, police clash in Onitsha. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201107290167.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Vanguard (2011b, 27. november). How Ojukwu died in London. *Vanguard*. Tilgjengelig fra <http://allafrica.com/stories/201111270027.html> [lastet ned 12. januar 2012]
- Wikipedia. *States of Nigeria* (sist endret 26. desember 2011). Tilgjengelig fra http://en.wikipedia.org/wiki/States_of_Nigeria [lastet ned 12. januar 2012]

Muntlige kilder

- Festus Keyamo, advokat for MASSOB og organisasjonens leder Ralph Uwazuruike. Møter i Lagos, 24. mars 2006 og 28. mai 2009.

Audiovisuelle kilder

- Theroux, Louis (2010). *Law and disorder in Lagos* [fjernsynsprogram]. London: BBC.

Programmet er tilgjengelig på DVDen *Louis Theroux: The odd, the bad and the godly*, utgitt av BBC i 2011.

8. VEDLEGG: BIAFRA-VALUTA

